

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Günümüzde bireyleri ve toplumları sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik yönden biçimlendiren ve geliştiren en etkili yol eğitimidir.

Eğitim, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir(Ertürk, 1972, s.12). Eğitim, insanlığın varoluşuyla birlikte başlamıştır. İnsanın ilk biçimlendiği, yaşamın kurallarını öğrenmeye başladığı ilk yer informal bir eğitim kurumu olan ailedir.

18. yy.'da yaşamış Fransız Filozofu Helvetus “Aldığımız eğitim ne ise o kadar oluruz” (Baltaş, 1992, s.3) demiştir. Gerçekten de insan geçmişte yaşadıklarının ve öğrendiklerinin ürünüdür.

Nüfusun artması, yeni ihtiyaçların ortaya çıkması, toplumların yapılarında sosyal, kültürel, siyasal, eğitimsel ve ekonomik yönlerden gelişme ve değişimin olması, bilim ve teknolojinin hızlı ilerlemesi, amaçlı, planlı, programlı ve örgütlü bir eğitime gereksinim doğurmuştur. Böylece ortaya çıkan formal eğitim, öğrenme ve öğretme konusunda uzmanlaşmış insanların yetiştirilmesini ve bunların örgün eğitim kurumları dediğimiz okullarda görev yapmaları gerektiğini öngörmüştür. Böylece öğretmenlik mesleği ortaya çıkmıştır.(Çelikkaya,1997, s.5).

Eğitim deyince, akla sadece bilginin paylaşılması ve aktarılması gelse de, günümüzde önemini daha çok vurgulamaya çalıştığımız temel ilke bireyi topluma yararlı hale getirme ilkesidir. Her ne kadar teknolojinin gelişmesi,

bilgisayar destekli eğitimin yaygınlaşması ve internet kanalıyla her türlü bilgiye ulaşmak kolaylaşsa da; öğrencilerin sosyalleşmesi, okulunda edindiği bilgiyi hayatında kullanabilmesi, topluma yararlı bir birey olabilmesi için öğretmenin konumu, okuldaki etkileşim ve iletişim ortamının önemi göz ardı edilemez. Bu nedenle okullarda sağlanan eğitimin en önemli basamaklarından biri temel kabul edebileceğimiz ilköğretimdir.

İlköğretim 6-14 yaş grubundaki öğrencilere temel becerileri kazandırarak onları hayata ve bir sonraki eğitim kurumlarına hazırlayan bir eğitim devresidir. (Fidan ve Erden, 1994, s.212)

İlköğretim, 1961 yılında çıkan 222 sayılı “İlköğretim ve Eğitim Kanunu” nun birinci maddesine göre şöyle tanımlanmıştır: “İlköğretim, kadın-erkek bütün Türklerin milli gayelere uygun olarak, bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir”. Temel eğitim okulları sekiz yıllık bir öğretim basamağıdır.

İlköğretim okullarında okutulan derslerin her birinin kendine özgü bir önemi vardır. Fakat Milli Eğitim sistemimizde güzel sanatlara bağlı olanların önemli bir yeri olması gerekmektedir. Sanatın insan yaşamında bireyi yönlendirici, birleştirici, sıkıntı ve dertlerinden uzaklaştırıcı başka dünyalara götürme özelliği vardır. Sanatçının ürettiği eserin insanların üzerindeki etkisini arttırabilmesi, duygularına işleyebilmesi için kendisinin duyarlı, hassas, kültürlü, özgür, alanında geniş bilgi sahibi, yaratıcı ve özgün bir kişiliği olması gerekir.

Sanat, akıl ve duyguların eğitimi açısından bu özellikleri ile bilincin bütün mekanizmalarının açılıp çalışmasının en etkin bir aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanat eğitimi, bu nedenle temel anlamda bir eğitimi gerektirir. Resim, müzik, dans, drama ve vb. tüm sanatların çocuğun yaşantısına girmesi sağlanır (Etike, 1995, s. 32).

Kişiliğin okul öncesi yaşlarında oluştuğu düşünüldüğünde bu yaştaki çocukların eğitiminde neden daha çok sanatsal etkinliklerin yer aldığı anlaşılmış olmaktadır.

Güzel sanatların toplum yaşantısına girebilmesi tam olarak okul yoluyla gerçekleşebilir. İlk iyi alışkanlıkların kazanıldığı yer aile ocağından sonra okuldur. Türkiye’de ailelerin pek çoğunda güzel sanatlarla ilgili kazanılmış alışkanlıklar yoktur. İyi alışkanlıkların kazandırılması ve gelecek aile ocağında yaşayabilmesi için okullarda güzel sanatlara daha fazla ağırlık verilmelidir. Buna da müzikle başlanmalıdır (Sun, 1969, s.55).

Güzel sanatların en önemli öğelerinden biri olan müzik; duygu düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle anlatan bir bütündür (Uçan, 1997, s.10).

Mustafa Kemal Atatürk müzik ile ilgili duygularını en çarpıcı şu cümlelerle açıklamıştır: “Musiki ile ilgili olmayan yaratıklar insan değildir. Eğer, söz konusu olan hayat, insan hayatı ise, müzik mutlaka vardır. Müziksiz hayat zaten olamaz” “Müzik zevkini hesaba katmadan bir ulusu yetiştirmek olanaksızdır” (Altınar, 1986, s.514).

Müziğin insan yaşamındaki temel işlevi, insanın özünde var olan estetik duyarlılığı ön plana çıkarmak ve bunu sürekli hale getirmektir. Müzik eğitimi; müziksel davranış kazandırma veya müziksel davranış oluşturma sürecidir (Uçan. 1994, s.14). Müzik eğitiminin amacı ise , insandaki bu duyarlılığı eğitmek ve geliştirmektir. Bu nedenle özellikle okullarımızdaki müzik eğitimine ve bunu gerçekleştirecek olan eğitimcilerimize büyük görevler düşmektedir.

Ülkemizde müzik eğitiminin temeli imparatorluk dönemine dayanmaktadır. Bu dönemde müzik eğitimi daha çok dinsel bir nitelik taşımaktaydı. Cumhuriyet döneminden bu yana Türk eğitim sistemimiz ve bunun içinde yer alan müzik eğitimi

de Ulu Önder Atatürk'ün önderliğinde yapılan atılımlarla laik bir temele dayandırılıp günümüz modern eğitim sistemine dönüştürülmüştür.

1936 ilkokul programında yer alan direktiflerin birinci maddesine göre:

Müzik, milleti bir bütün halinde tutan sosyal bağlardan biridir. Bu sebeple ilkokulda müzik dersine büyük değer verilmiştir. Müzik dersleri çocukları sınıf ve okul beraberliğine götürecek ve onlara topluluğun birbirine bağlı fertleri olduklarını hissettirecektir (İlkokul programı,1936, s.2).

Günümüzde müzik eğitimi örgün müzik eğitimi ve yaygın müzik eğitimi olmak üzere iki ana kola ayrılır.

Kolu-dalı, basamağı-düzeyi, yeri-süresi, kapsamı-içeriği, yöntemi-tekniki ve aracı-gereci ne olursa olsun müzik eğitimi, temelde, “genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel)” olmak üzere üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir ve üç temel-amaçtan daha çok hangisine yönelikse ona göre bir nitelik kazanır (Uçan,1994,s. 30).

Genel müzik eğitimi, herkese yöneliktir. Özengen müzik eğitimi, ilgi ve isteği olup müziği hobi olarak düşünenlere yöneliktir. Mesleki müzik eğitimi ise müziğe karşı yeteneği olup, bunu kendisine bir meslek, ciddi bir uğraş olarak düşünenlere yöneliktir.

Genel müzik eğitimi, örgün müzik eğitiminin kapsamına girer ve okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretimde verilen herkese yönelik bir eğitimidir. Milli eğitim tarafından hazırlanan programlar kapsamında uygulanmaktadır. Bu programlar çağın gereklerine göre zaman zaman değiştirilmişlerdir.

En son yapılan ilköğretim okulları müzik dersi öğretim programı 22.04.1994 tarih ve 298 sayılı kararı ile 1995-1996 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulanmaktadır.

İlköğretim okulları müzik dersi öğretim programı, genel açıklamalarının üç madesine göre:

1. Bu program ilköğretim okullarındaki sekiz yıllık müzik eğitimini bir bütün olarak kapsar.
2. İlköğretim okullarının yapısı ve ilköğretim çağı çocuğunun müziksel gelişimi göz önünde bulundurularak program Birinci Devre (1.2.3.sınıf), İkinci Devre (4.5. sınıf) ve Üçüncü Devre (6.7.8. sınıf) olmak üzere birbirini izleyen üç aşamadan oluşturulmuştur.
3. Programda birinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri veya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda müzik dersinin birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar devam ettiğini görüyoruz. Hazırlanan program ilköğretimi bir bütün olarak görüp, müzik dersinin sistemli bir şekilde yürütülmesini öngörür.

1.1 Problem

Ülkedeki eğitim koşullarının eşitsiz dağılımından ve gelişiminden dolayı ilköğretim okulları müzik dersi öğretim programı incelendiğinde bazı sorunlar içerdiği iddia edilebilir.. Bu nedenle uygulamada karmaşa yaşandığı düşünülmektedir. Özellikle ilköğretim okullarında karşılaşılan sorunlar, öğrenciler ve öğretmenler için büyük sıkıntı yaratmaktadır. Sadece eğitim olanakları daha geniş olan okullarda uygulandığında başarılı olunabilmekte ; taşra ve köy okullarında uygulanırken bir takım sorunlarla karşılaşılabilir.

Sorunlar, öğrencinin ilköğretimin altıncı sınıfa kadar müzikle ilgili hiçbir alt yapıya sahip olmamasından, ders araç-gereçlerinin eksik, yetersiz olmasına ve kitapların durumuna; diğer öğretmenlerin, idarecilerin ve velilerin müzik dersine gereken ilgiyi göstermemelerine kadar uzanan geniş bir alana yayılmaktadır.

Bu sorunların ülkemizin az gelişmiş yerlerinde daha çok karşılaşılabileceğine inanıldığı için, Güneydoğu Anadolu Bölgesi araştırma yeri olarak alınmış ve bu bölgedeki ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşlerinin bilinmemesi araştırmanın problemini oluşturmuştur.

1.1.1 Problem cümlesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi merkez ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunların demografik özelliklerine (cinsiyet, hizmet süresi, mezun olunan okul, anadal, bulunduğu yerleşim yerinden memnuniyet durumu) göre aralarında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.2 Amaç

Bu araştırmanın amacı, Güneydoğu Anadolu Bölgesi ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunların öğretmenler tarafından algılanışı ile öğretmenlerin demografik özelliklerine (cinsiyet, hizmet süresi, mezun olunan okul, anadal, bulunduğu yerleşim yerinden memnuniyet durumu) göre aralarında anlamlı bir ilişki olup olmadığını saptamaktır. Genel amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Güneydoğu Anadolu Bölgesi merkez ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik dersinde uyguladıkları müzik etkinliklerinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerin;
 - a) Cinsiyetleri,
 - b) Meslekteki hizmet süreleri,
 - c) Mezun oldukları okul türü,
 - d) Eğitim sırasındaki anadalı,
 - e)Bulunduğu yerleşim yerinden memnuniyet durumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Güneydoğu Anadolu Bölgesi merkez ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programının uygulanmasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerin;

- a) Cinsiyetleri,
- b) Meslekteki hizmet süreleri,
- c) Mezun oldukları okul türü,
- d) Eğitim sırasındaki anadalı,
- e) Bulunduğu yerleşim yerinden memnuniyet durumları, arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3. Güneydoğu Anadolu Bölgesi merkez ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik ders kitabı kullanımında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerin;

- a) Cinsiyetleri,
- b) Meslekteki hizmet süreleri,
- c) Mezun oldukları okul türü,
- d) Eğitim sırasındaki anadalı,
- e) Bulunduğu yerleşim yerinden memnuniyet durumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

4. Güneydoğu Anadolu Bölgesi merkez ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik dersinde öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerin;

- a) Cinsiyetleri,
- b) Meslekteki hizmet süreleri,
- c) Mezun oldukları okul türü,
- d) Eğitim sırasındaki anadalı,
- e) Bulunduğu yerleşim yerinden memnuniyet durumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

5. Güneydoğu Anadolu Bölgesi merkez ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik dersinde ölçme ve değerlendirme yaparken karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerin;

- a) Cinsiyetleri,
- b) Meslekteki hizmet süreleri,
- c) Mezun oldukları okul türü,
- d) Eğitim sırasındaki anadalı,
- e) Bulunduğu yerleşim yerinden memnuniyet durumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3 Araştırmanın Önemi

Müzik derslerinde karşılaşılan sorunlar bir çok araştırmaya konu olmasına rağmen, araştırmanın daha önce Güneydoğu Anadolu bölgemizde ele alınmamış olması ve Güneydoğu'da görev yapan müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda tespit edilmiş olması açısından önem taşımaktadır.

1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma; Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Şanlıurfa ve Siirt illerinin merkez ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenleriyle sınırlıdır.
2. Araştırma; kullanılan anketteki sorularla ve taranan kaynaklarla sınırlıdır.
3. Araştırma; 2005-2006 öğretim yılı ile sınırlıdır.

1.5 Varsayımlar

- * Kaynaklardan ve kurumlardan elde edilen bilgiler gerçeği yansıtmaktadır.
- * İlköğretim kurumlarında müzik derslerinde çeşitli sorunlar vardır.
- * Öğretmenler program doğrultusunda ders işlemektedirler.

- * Öğretmenlerin ankete verdikleri cevaplar samimidir.
- * Öğretmenler mesleki olarak yetkindirler.
- * Ölçme aracı geçerli ve güveniliridir.

1.6 Araştırma Alanı: Güneydoğu Anadolu Bölgesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi; Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa illerinden oluşan ve Türkiye yüzölçümünün % 9' unu oluşturan en küçük bölgesidir.

Terör olayları bölgedeki en önemli sorunlardan biri olmuş, uzun yıllar boyunca illerde olağanüstü hal uygulanmıştır. Günümüzde bu durum geçerliğini yitirmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi ekonomik sıkıntıların çok yaşandığı ve yaşam standartlarının da en düşük olduğu iki bölgeden biridir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi farklı etnik kökenlerin, farklı dil ve dinlerin uzun zaman bir arada yaşadıkları bir bölge olma özelliğine sahiptir. Anacak bölgede ekonomik sıkıntıların yanında eğitim sorunu da en önemli sorunlardan biridir.

Aşağıdaki tabloda, çalışma yapılan illerdeki eğitim seviyesine göre okul, öğretmen, şube ve öğrenci sayıları verilmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki eğitim durumu hakkında az da olsa bilgi vermektedir.

Çizelge1.1. İllerdeki Eğitim Seviyesine Göre Okul, Öğretmen, Şube ve Öğrenci Sayıları (İlköğretim)

YIL	BÖLGE KODU	BÖLGE ADI	Okul sayısı	Öğretmen sayısı	Şube sayısı	Öğrenci sayısı
2005	TRC11	Gaziantep	620	3510	8637	295196
2005	TRC12	Adıyaman	741	1194	5779	117674
2005	TRC13	Kilis	110	311	891	20994
2005	TRC21	Şanlıurfa	1326	2242	11064	319083
2005	TRC22	Diyarbakır	1070	3288	10191	316372
2005	TRC31	Mardin	621	1203	5666	158152
2005	TRC32	Batman	392	981	4009	118290
2005	TRC34	Siirt	341	661	2742	68567

(TÜİK)

Tablodan görüldüğü üzere okul, şube ve öğrenci sayısının en fazla olduğu il Şanlıurfa'dır. Öğretmen sayısının en fazla olduğu il Gaziantep'tir. Okul, öğretmen, şube ve öğrenci sayısının en az olduğu il ise Kilis'tir.

BÖLÜM 2

YÖNTEM

2.1 Araştırma Modeli

Bu araştırma, Güneydoğu Anadolu bölgesindeki ilköğretim kurumlarında görev yapan müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi amaçlayan kaynak tarama ile elde edilen bilgilerin sentezlenmesiyle oluşan betimsel bir çalışmadır. Araştırma; öğretmenlerin görüşlerini, yaklaşımlarını, mevcut sorunlara bakış açılarını, önerilerini ve çalışmalarını tespiti yöneliktir. Bu amaç çerçevesinde araştırma için hazırlanan anket metodu kullanılması uygun görülmüş ve uygulanan anketlerle veriler elde edilmiştir. Elde edilen verilerin tabloya dönüştürülmesi, çözümlenmesi ve yorumlanmasında istatistiksel yöntem ve teknikler kullanılmıştır.

2.2 Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi illerindeki (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Şanlıurfa ve Siirt) ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu araştırmanın örneklemi ise bu illerin (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Şanlıurfa ve Siirt) merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır.

2.3 Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış anket formu hazırlanmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilerle ilgili sorular, ikinci bölümde sorunlarla ilgili sorular yer almaktadır. İkinci bölümdeki sorular kendi içinde gruplandırılarak beş bölüme ayrılmıştır. İkinci bölümdeki sorular; sorunlara yönelik ve nedenlere yönelik görüşleri bildirmesi açısından iki boyutludur.

Araştırmada öncelikle ilgili kaynaklar tarandıktan sonra anket soruları hazırlanmış ve taslak niteliğindeki anket maddeleri ifadelerde açıklık yönünden Türkçe öğretmenlerinin değerlendirmelerine sunulmuştur. Ayrıca anket sorularının oluşturulması sürecinde, eğitim bilimcilerin görüşlerinden faydalanılmış ve sorular hazırlandıktan sonra 8 tane uzmanın görüşleri doğrultusunda son şekline getirilmiştir.

Araştırmada, önce MEB'den Güneydoğu Anadolu bölgesinde görev yapan öğretmenlerin çalıştığı okulların listesi alınmıştır. Anketler sekiz ildeki(Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Şanlıurfa ve Siirt) merkez ilköğretim okullarına milli eğitim müdürlükleri aracılığıyla ulaştırılmış ve tekrar toplanarak araştırmacıya ulaştırılmıştır. Sekiz ilde toplam 138 okulda 138 müzik öğretmene ulaşılmış ancak 121 tanesinde geri dönüş olmuştur.

2.4 Verilerin Analizi

Çalışmanın bu kısmında ilk önce her bir soru için frekans tabloları verilmiştir. Daha sonra sorular için tanımlayıcı istatistikler verilerek üzerinde çalışılan bireyler hakkında bilgi edinilmesi sağlanmıştır. Daha sonra alt problemler ve alt problemlerin test edilmesine ilişkin istatistiksel analizler yer almıştır.

İstatistiksel analizler verilerin normal dağılıma uyup uymamasına göre parametrik ve nonparametrik olarak iki kısma ayrılırlar. Bu nedenle bu çalışmada ilk olarak Kolmogorov-Smirnov testi ile verilerin normal dağılıma uyup uymadığı incelenmiş ve maddelere ilişkin dağılımların normal dağıldığı tespit edilmiştir. İki grubun (örneğin cinsiyet) karşılaştırmasına ilişkin testlerde normallik varsayımı sağlandığı için iki bağımsız örnekte t testi kullanılmıştır. İkiden fazla grubun olduğu durumda (örneğin il) ise Varyans analizi (ANOVA) testi kullanılmıştır.

Eğer ikiden fazla grubun karşılaştırmasında gruplar arası farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş ise hangi grupların birbirinden farklı olduğunun tespit edilmesi için çoklu karşılaştırma (multiple comparisons) testi (Scheffe) kullanılmıştır. Çalışmada testler için hata düzeyi 0.05 olarak alınmıştır. Dolayısıyla çalışmadaki analiz sonuçları %95 güven seviyesinden yorumlanmıştır. Yapılan istatistiksel testlerin yorumlanmasını kolaylaştırmak için istatistiksel testlere ilişkin tabloların her birinde ayrıca ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Çalışmada yer alan analizler SPSS 15.0 paket programı kullanılarak elde edilmiştir

BÖLÜM 3

BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Giriş

Bu bölümde ana ve alt problemlerin çözümü için öğretmenlere uygulanan veri toplama araçlarının (anket) sonucunda elde edilen verilerin istatistiki analizlerine ilişkin bulgulara ve bunlarla ilgili yorumlara yer verilmiştir.

3.2. Frekans Dağılımları

Bu bölümde anket formundaki kişisel bilgiler bölümüne verilen cevapların frekans dağılımları ve tanımlayıcı istatistikleri tablolar halinde verilmiştir.

Çizelge 3.1. Ankete katılan bireylerin illere göre frekans dağılımı

	Frekans	Yüzde
Şanlıurfa	31	25,6
Adıyaman	13	10,7
Diyarbakır	17	14,0
Gaziantep	32	26,4
Mardin	6	5,0
Kilis	8	6,6
Batman	9	7,4
Siirt	5	4,1
Toplam	121	100,0

Ankete katılan bireylerin illere göre dağılımına bakıldığında Gaziantep %26.4 ile en fazla katılımın olduğu ildir. Mardin, Kilis, Batman ve Siirt illerinden katılım oldukça azdır. Dolayısıyla bu illerin dikkate alınmasıyla yapılacak istatistiksel analizler problemli olacaktır. Bu nedenle bu iller “Diğer” başlığı altında toplanmıştır. Bu durumda dağılım aşağıdaki gibi yeniden verilebilir.

	Frekans	Yüzde
Şanlıurfa	31	25,6
Adıyaman	13	10,7
Diyarbakır	17	14,0
Gaziantep	32	26,4
Diğer	28	23,1
Toplam	121	100,0

Çizelge 3.2. Ankete katılan bireylerin cinsiyete göre frekans dağılımı

	Frekans	Yüzde
Kadın	81	66,9
Erkek	40	33,1
Toplam	121	100,0

Ankete katılan bireylerin yarısından fazlası (%66.9) kadındır.

Çizelge 3.3. Ankete katılan bireylerin hizmet yılına göre frekans dağılımı

	Frekans	Yüzde
3 yıl veya daha az	41	33,9
4 yıl	12	9,9
5 yıl	25	20,7
6 yıl	22	18,2
7 yıl veya üstü	21	17,4
Toplam	121	100,0

Ankete katılan bireylerin %33.9'u 3 yıl veya daha az hizmet yılına sahip iken, 5 yıl hizmet yılına sahip bireylerin oranı %20.7'dir.

Çizelge 3.4. Ankete katılan bireylerin mezun oldukları yere göre frekans dağılımı

	Frekans	Yüzde
Eğitim Fakültesi	78	64,5
Konservatuar	43	35,5
Toplam	121	100,0

Ankete katılan bireylerin yarısından fazlası (%64.5) eğitim fakültesi mezunudur.

Çizelge 3.5. Ankete katılan bireylerin anadallarına göre frekans dağılımı

	Frekans	Yüzde
Şan	18	14,9
Piyano	10	8,3
Keman	44	36,4
Bağlama	14	11,6
Diğer	35	28,9
Toplam	121	100,0

Ankete katılan bireylerin anadallarına göre dağılımı incelendiğinde en fazla yüzdeye (%36.4) keman anadalına sahip bireyler sahiptir.

Çizelge 3.6. Ankete katılan bireylerin memnuniyet durumuna göre frekans dağılımı

	Frekans	Yüzde
Memnun	90	74,4
Memnun değil	31	25,6
Toplam	121	100,0

Ankete katılan bireylerin %74.4'ü bulunduğu yerleşim yerinde çalışmaktan memnun iken %25.6'sı memnun değildir.

3.3. TANIMLAYICI İSTATİSTİKLER

Bu bölümde anketin ikinci bölümünde yer alan sorular için tanımlayıcı istatistikler tabloları verilmiştir.

Çizelge 3.7. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri, uygulamalarınızda karşılaştığınız sorunlar açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Müzik Dinleme Eğitimi	2,70	,891	1	4
Şarkı Söyleme Eğitimi	2,87	,957	1	4
Çalgı Çalma Eğitimi	2,65	,937	1	4
Müzik Kuramları Eğitimi (temel müzik bilgileri)	2,80	,900	1	4
Müzik Yaratma Eğitimi	2,21	1,10	1	4
Genel	2,64	,53	1,00	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dersi kapsamında en çok karşılaşılan sorun şarkı söyleme eğitimidir. Bunu takiben müzik kuramları eğitimi ve müzik dinleme eğitiminde de diğerlerine göre daha çok sorun yaşandığı görülmektedir.

Çizelge 3.8. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığınız açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Müzik dinleme	2,73	,913	1	4
Şarkı söyleme	3,41	,679	2	4
Çalgı çalma	2,83	,952	1	4
Müzik kuramları (temel müzik bilgileri verme)	3,02	,774	1	4
Müzik yaratma	1,93	,946	1	4
Genel	2,78	,479	1,60	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dersi kapsamında en çok yer verilen etkinlik şarkı söylemedir. Bunu takiben müzik kuramları ve müzik dinleme etkinlikleri diğerlerine göre daha çok uygulanmaktadır.

Çizelge 3.9. “Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikleri derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Müzik dinleme	3,40	,748	1	4
Şarkı söyleme	3,84	,447	1	4
Çalgı çalma	2,78	,842	1	4
Müzik kuramları	2,25	,849	1	4
Müzik yaratma	1,76	,817	1	4
Genel	2,80	,451	1,40	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında öğrencilerin severek katıldığı etkinlik şarkı söylemedir.

Çizelge 3.10. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Etkili dinlemeyi sağlayacak yeterince araç gerecin okulda olmaması	3,44	,846	1	4
Haftalık ders programında müzik dersinin bir ders saati olması	3,66	,702	1	4
Öğrencilerin başlıca müzik türlerini dinlemeye isteksiz olması	2,96	,898	1	4
Sadece bulundukları yöreye ait müzikleri dinlemeyi istemeleri	3,07	,920	1	4
Müzik dersi için ayrı bir sınıfın olmaması	3,60	,918	1	4
Genel	3,34	,435	1,80	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan en büyük sorun haftalık ders programında müzik dersinin bir ders saati olmasıdır. İkinci sorun ayrı bir müzik sınıfı eksikliği ve bunu taikiben araç-gereç eksikliğidir. Öğrencilerin bulundukları yöreye ait müzikleri dinleme isteği ve diğerlerine karşı isteksiz oluşu da önemsenecek nitelikte bir sorunu oluşturmaktadır.

Çizelge 3.11. “Öğrencilerinizin ders içinde dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Okul şarkıları ve marşlar	2,87	,865	1	4
Türküler	3,53	,765	1	4
Klasik müzik	1,68	,858	1	4
Popüler müzik	3,56	,740	1	4
Yöresel müzik	3,57	,728	1	4
Genel	3,04	,406	1,80	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında ders içinde öğrencilerin dinlemekten en çok hoşlandıkları müzik türü yöresel müzik olarak görülmektedir. Türküler ve popüler müzik bunu takip ederken, en az hoşlandıkları müzik türü ise klasik müzik olarak ortaya çıkmıştır.

Çizelge 3.12. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Yöresel ağız özelliklerinin şarkı söylemeyi olumsuz etkilemesi	3,14	,943	1	4
Sınıfların kalabalık olması nedeniyle her öğrencinin şarkı söyleme becerisinin izlenememesi	3,42	,864	1	4
Şarkı söylemeyi teşvik edici araç gereçlerin okulda eksik olması	3,49	,765	1	4
Öğrencilerin şarkı söylemeye karşı çekimserlik göstermeleri	2,84	,904	1	4
Sadece bulundukları yöreye ait müzikleri söylemeyi tercih etmeleri	2,86	,951	1	4
Genel	3,15	,531	1,40	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan en büyük sorun şarkı söylemeyi teşvik edici araç gereçlerin okulda eksik olmasıdır. Diğer sorunları da bu soruna bağlamak mümkün olabilir. Çünkü okuldaki araç-gereç

eksikliği öğrencilerin yeni müziklerle tanışıp uygulama yapmasını, şarkı söyleme becerisini geliştirmesini, müzik kültürünü genişletmesini engelleyici veya geciktirici nitelikte bir sorundur.

Çizelge 3.13. “Milli bayramlar ve mahalli bayramlar ile anma törenlerine yönelik çalışmalara ders içinde yer verirken marşların öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Öğrencilerin seviyesine uygun, söylemeyi teşvik edici marşların kitaplarda yeterince olmaması.	3,24	,671	1	4
Marşları tanıtan kaset, CD vb. araç gereçlerin okulda yetersiz olması.	3,58	,761	1	4
Öğrencilerin milli marşları çalmaya ve söylemeye isteksiz olması.	2,72	,906	1	4
Eğitim müzikleri dışındaki müziklere kulak dolgunluğunun fazla olması	3,26	,814	1	4
Öğrencilerin milli marşların anlamını ve önemini yeterince benimsememiş olmaları	3,02	1,004	1	4
Genel	3,16	,547	1,40	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında marşların öğretiminde karşılaşılan en büyük sorun Marşları tanıtan kaset, CD vb. araç gereçlerin okulda yetersiz olması olarak görülmektedir. Bunu takiben eğitim müzikleri dışındaki müziklere karşı olan duyarlılık, 5. sorudaki en sevilen müzik türünün yöresel müzik olduğunu destekleyici niteliktedir.

Çizelge 3.14. “Sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. S apma	Maksimum	Minimum
Öğrencilerin çalgı çalmaya karşı çekimserlik göstermeleri	2,62	,897	1	4
Haftalık ders programında müzik dersinin bir ders saati olması	3,74	,639	1	4
Öğrencilerin çalgı çalma temellerinin olmaması nedeniyle programdaki çalgı çalmaya ilişkin hedeflere ulaşamaması	3,50	,808	1	4
Bireysel öğrenme farklılıklarının olması	3,42	,793	1	4
Sıklıkla kullanılan blokflütü öğrencilerin çalgı olarak benimsememeleri	2,80	,988	1	4
Genel	3,21	,547	1,00	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan en büyük sorun haftalık ders programında müzik dersinin bir ders saati olmasıdır. Öğrencilerin çalgı çalma temellerinin olmaması, blokfülütü az benimsemeleri ve çekimserlikleri de bir anlamda ders saatinin yetmemesinin nedenlerini oluşturmaktadır.

Çizelge 3.15. “Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Müzik dersi için ayrı bir sınıfın olmaması	3,62	,897	1	4
Okulun, okul çalgıları bakımından yetersiz olması	3,72	,635	1	4
Öğrencilerin maddi yetersizlikten dolayı çalgı alamaması	3,11	,990	1	4
Öğrencilerin çalgısı olup da okula çalgısız gelmesi.	2,77	1,094	1	4
Sınıfların kalabalık olması nedeniyle her öğrencinin çalgı çalma becerisinin izlenememesi	3,31	1,009	1	4
Genel	3,30	,559	1,00	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan en büyük sorun okulun, okul çalgıları bakımından yetersiz olmasıdır. Ders için müzik odasının olmaması, sınıfların kalabalık olması, maddi yetersizlikler gibi sorunlar da bu önemli etkinliğin yapılmasını güçleştirmektedir.

Çizelge 3.16. “Müzik kuramları (temel müzik bilgileri) öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Müzik ders kitaplarındaki müzik kuramları bölümünün yeterince açıklayıcı olmaması	3,16	,827	1	4
Müzik dersi öğretim programındaki müzik kuramı konularının çok fazla olması nedeniyle yeterince pekiştirilememesi	3,28	,798	1	4
Müzik dersi öğretim programındaki müzik kuramı konularının pekiştirilmesi için ders saatinin yetersiz olması	3,83	,454	2	4
Verilen bilgilerin günlük yaşamda kullanılabilirliğinin öğrenciler tarafından benimsenememesi	3,61	,663	1	4
Öğrencilerin bilgilerinin eksik olması nedeniyle programa uyulamaması	3,61	,637	2	4
Genel	3,49	,409	1,80	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik kuramları öğretiminde karşılaşılan en büyük sorun müzik dersi öğretim programındaki müzik kuramı konularının pekiştirilmesi için ders saatinin yetersiz olmasıdır. Öğrencilerin verilen bilgileri benimsememesi, bilgi temellerinin eksikliği, konuların yoğunluğu gibi sorunlar da bir ders saati içinde yapılması gerekenleri güçleştirmektedir.

Çizelge 3.17. “Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Ders saatinin yetersizliği açısından bu etkinliğe yeterince yer verilmemesi	3,85	,477	2	4
Sınıfların kalabalık olması nedeniyle her öğrencinin yaratma becerisinin izlenememesi	3,74	,613	1	4
Müzik yaratmayı teşvik edici araç gereçlerin okulda eksik olması	3,75	,649	1	4
Müzik yaratmaya karşı öğrencilerin çekimserlik göstermeleri	3,40	,790	1	4
Müzik öğretim programındaki yaratma çalışmalarının öğrenciler tarafından gerçekleştirilememesi	3,64	,606	2	4
Genel	3,67	,439	2,00	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan en büyük sorun ders saatinin yetersizliği açısından bu etkinliğe yeterince yer verilmemesidir. Zaman alıcı bir etkinlik olarak görülmesi; araç-gereç eksikliği ile de pekişmektedir. Öğrencilerin çok tanışmadığı bu etkinliğe karşı çekimserlik oluşturmaları ve bu etkinliği gerçekleştirememeleri de bunların doğal sonucunu oluşturmaktadır.

Çizelge 3.18. “Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Programın çevre şartlarına uyarlanamaması	3,37	,765	1	4
Programdaki hedef ve hedef davranışların kazanımların öğrenciler tarafından gerçekleştirilebilir düzeyde olmaması	3,44	,706	1	4
Müzik dersinin haftada bir ders saati olması	3,81	,552	1	4
Programdaki hedeflerin gerçekleşmesi için gerekli araç gereçlerin okulda eksik olması	3,69	,603	1	4
Programdaki konuların günlük yaşamda kullanılabilirliğinin öğrenciler tarafından benimsenememesi	3,52	,684	1	4
Genel	3,56	,426	1,80	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan en büyük sorun müzik dersinin haftada bir ders saati olmasıdır. Bunun sonucu olarak da öğretmenler programdaki hedefleri gerçekleştirememekte ve okuldaki araç-gereç eksikliği, çevre şartlarına uyumdaki zorluklar da programın uygulanmasını güçleştirmektedir. Ayrıca konuların günlük yaşamda kullanılabilirliğinin öğrencilerce benimsenememesi de büyük bir sorun olarak görülmektedir.

Çizelge 3.19. “Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Müzik ders kitabında yer alan bölümlerin programdaki hedefleri ve hedef davranışları/kazanımları gerçekleştirmede yetersiz görünmesi	3,22	,724	1	4
Kitaplardaki şarkıların öğrencilerin yaşına uygun olmaması	3,23	,854	1	4
Kitaplardaki şarkıların öğrenmeyi teşvik edici olmaması	3,12	,812	1	4
Kitaplarda, müziksel becerilerin tümünün geliştirilmesine yönelik uygulamalara yeterince yer verilmemesi	3,35	,655	2	4
Kuramsal bilgilerin çoğunlukta olması	3,35	,824	1	4
Genel	3,25	,548	1,20	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan en büyük sorun kitaplarda, müziksel becerilerin tümünün geliştirilmesine yönelik uygulamalara yeterince yer verilmemesi ve kuramsal bilgilerin çoğunlukta olmasıdır.

Çizelge 3.20. “Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Daha açıklayıcı ve detaylı bilgi vermesi	3,35	,834	1	4
Uygulamaya yönelik alıştırma ve örneklerinin daha çeşitli olması	3,57	,643	1	4
Programda istenilen hedeflere tam olarak ulaşılabilmesi	3,38	,722	1	4
Müzik derslerine çeşitlilik getireceğinin düşünülmesi	3,61	,637	1	4
Daha dikkat çekici ve teşvik edici müzik parçalarının yer alması	3,75	,581	1	4
Genel	3,53	,497	1,00	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan en büyük ihtiyaç daha dikkat çekici ve teşvik edici müzik parçalarının yer almasıdır. Bu sonuç bir önceki sorudaki ders kitaplarında öğrencinin yaşına uygun şarkıların yeterli olmamasından kaynaklanan sorunu da destekler niteliktedir.

Çizelge 3.21. “Müzik dersinde aşağıdaki öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunuzu derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Anlatım ve Soru -Cevap Yöntemi	3,50	,685	2	4
Tartışma	2,74	,804	1	4
Gösterme-Yaptırma	3,64	,681	1	4
Dramatizasyon	2,57	,956	1	4
Grup çalışma Yöntemi	3,07	,923	1	4
Dinleti Yöntemi	3,17	,891	1	4
Genel	3,11	,427	2,00	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dersinde en fazla kullanılan öğretim yöntemi ve tekniği Gösterme-Yaptırma tekniğidir. Bu da dersin daha çok uygulamaya yönelik etkinliklerle işlendiğini göstermektedir. Anketin 2. ve 3. sorularına bakıldığında daha çok şarkı söyleme etkinliğine bağlı bir gösterme-yaptırma tekniğinin uygulandığı görülmektedir.

Çizelge 3.22. “Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Okullardaki araç gereç ve materyallerin eksik olması	3,70	,628	1	4
Yöntem ve tekniklerin yeterince bilinmiyor olması	2,93	,848	1	4
Programdaki hedef ve hedef davranışların kazanımların öğretmenlere istedikleri yöntem ve tekniği kullanma imkânını verememesi	3,24	,806	1	4
Müzik dersinin haftada bir ders saati olması	3,79	,566	1	4
Sınıfların kalabalık olmasının bazı yöntem ve teknikleri uygulamayı güçleştirilmesi	3,54	,817	1	4
Genel	3,43	,460	1,60	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan en büyük sorun müzik dersinin haftada bir ders saati olmasıdır. Bunu takiben okullardaki araç-gereç eksikliği, sınıfların kalabalıklığı, programdaki hedef kazanımların tercih imkanı verememesi de başlıca sorun olarak görülmekte ve bir ders saati içerisinde uygulanmasını güçleştirmektedir. Bu da öğretmenlerin tek tip öğretim yöntemini kullanmasına neden olabilir.

Çizelge 3.23. “Müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Uygulamalı	3,64	,656	1	4
Sözlü uygulamalı	3,68	,551	2	4
Yazılı	1,69	,825	1	4
Sözlü	3,35	,910	1	4
Genel	3,09	,404	1,75	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dersinde en çok kullanılan ölçme ve değerlendirme aracı sözlü uygulama olarak görülmektedir. Öğrencilerin şarkı söyleme etkinliğini sevdiğini ve öğretmenlerin en çok bu etkinliğe yer verdiğini gördüğümüz 2. ve 3. sorulara bakıldığında, sözlü uygulamayı daha çok şarkı söyleterek yaptıkları sonucuna varabiliriz.

Çizelge 3.24. “Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevapların tanımlayıcı istatistikleri

	Ortalama	St. Sapma	Maksimum	Minimum
Sınıfların çok kalabalık olmasından dolayı her dersin sonunda değerlendirme yapılamaması	3,55	,775	1	4
Araç – gereç ve kırtasiye gücünün çekilmesi	3,02	,966	1	4
Dersin çeşitli etkinlikleri içermesinden dolayı her etkinliğin yeterince değerlendirilememesi	3,50	,732	1	4
Öğrencilerin seviye farklılıklarından dolayı tek bir değerlendirme yönteminin kullanılamaması	3,44	,773	1	4
Müzik dersinin haftada bir ders saati olması nedeniyle ölçme ve değerlendirmenin sıklıkla yapılamaması	3,83	,538	1	4
Genel	3,46	,536	1,60	4,00

Ortalama değerlere bakıldığında ölçme ve değerlendirme yapılırken en çok karşılaşılan sorun müzik dersinin haftada bir ders saati olması nedeniyle ölçme ve değerlendirmenin sıklıkla yapılamamasıdır. Müzik dersinin çeşitli etkinliklerden oluştuğu ve kalabalık sınıflar, seviye farklılıkları gibi faktörlerin de değerlendirmede etken olduğu düşünüldüğünde programın aksamaması için, hem dersin işlenmesi hem de öğrencilerin değerlendirilmesinin bir derse sığmadığı anlaşılmaktadır.

3.4. HİPOTEZ TESTLERİ

3.4.1. İllere göre karşılaştırmalar

Çizelge 3.25. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri, uygulamalarınızda karşılaştığınız sorunlar açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	2,6194	,54493
Adıyaman	2,6923	,52672
Diyarbakır	2,6941	,32494
Gaziantep	2,6437	,58747
Diğer	2,6286	,59557
Toplam	2,6463	,53464
F=0,083	P=0,987	

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikler ve uygulamalarda karşılaşılan sorunlar illere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.26. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığınız açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	2,9097	,46716
Adıyaman	2,5846	,55655
Diyarbakır	2,5647	,40147
Gaziantep	2,8875	,42483
Diğer	2,7571	,50876
Toplam	2,7851	,47970
F=2,494		P=0,050

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikler ve uygulamalarda karşılaşılan sorunlar illere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.27. “Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikleri derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	2,8194	,46001
Adıyaman	2,7538	,49769
Diyarbakır	2,6353	,46495
Gaziantep	2,9313	,43879
Diğer	2,7786	,41576
Toplam	2,8066	,45161
F=1,312		P=0,270

Öğrencilerin severek katıldıkları etkinlikler illere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.28. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,2710	,46918
Adıyaman	3,1231	,45854
Diyarbakır	3,6118	,26899
Gaziantep	3,3188	,41538
Diğer	3,3929	,43027
Toplam	3,3438	,43530
F=2,960		P=0,023

Ders içinde müzik dinleme etkinliklerinde illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P < 0,05$). Hangi iller arasında farklılık olduğunu tespit etmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çoklu karşılaştırma				
		Ortalama farkı	St. Hata	P
Şanlıurfa	Adıyaman	,14789	,13935	,889
	Diyarbakır	-,34080	,12728	,135
	Gaziantep	-,04778	,10628	,995
	Diğer	-,12189	,10995	,873
Adıyaman	Diyarbakır	-,48869	,15538	,048
	Gaziantep	-,19567	,13871	,738
	Diğer	-,26978	,14154	,462
Diyarbakır	Gaziantep	,29301	,12657	,259
	Diğer	,21891	,12967	,585
Gaziantep	Diğer	-,07411	,10913	,977

Çoklu karşılaştırma tablosundan görüldüğü gibi Adıyaman ve Diyarbakır illeri arasında ders içinde müzik dinleme etkinlikleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($P < 0,05$). Diyarbakır ilinde müzik dinleme etkinlikleri bakımından karşılaşılan sorunlar Adıyaman ilinden anlamlı derecede daha fazladır.

Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar bakımından anlamlı farklılıklar bulunduğu için bu soru grubunu oluşturan alt soruların daha yakından incelenmesi gerekmektedir.

	İl	Ortalama	St. Sapma	t	P
s4_a	Adıyaman	3,31	,751	-2,094	,045
	Diyarbakır	3,76	,437		
s4_b	Adıyaman	3,38	,870	-2,171	,039
	Diyarbakır	3,88	,332		
s4_c	Adıyaman	2,62	1,044	-2,433	,022
	Diyarbakır	3,35	,606		
s4_d	Adıyaman	3,00	,913	-,590	,560
	Diyarbakır	3,18	,728		
s4_e	Adıyaman	3,31	1,109	-2,030	,052
	Diyarbakır	3,88	,332		

Tablodan görüldüğü gibi Diyarbakır’da etkili dinlemeyi sağlayacak yeterince araç gerecin okulda olmaması, haftalık ders programında müzik dersinin bir ders saati olması ve öğrencilerin başlıca müzik türlerini dinlemeye isteksiz olması sorunları Adıyaman’dan daha fazla görülmektedir ($P<0,05$).

Çizelge 3.29. “Öğrencilerinizin ders içinde dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,0839	,46123
Adıyaman	3,0308	,37279
Diyarbakır	2,9647	,38233
Gaziantep	3,1313	,39874
Diğer	2,9429	,37656
Toplam	3,0413	,40654
	F=1,042	P=0,389

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi öğrencilerin ders içinde dinlemekten hoşlandıkları müzik türleri illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.30. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,2194	,51731
Adıyaman	3,2154	,43560
Diyarbakır	3,2235	,39295
Gaziantep	3,0250	,60695
Diğer	3,1429	,57312
Toplam	3,1504	,53121
	F=0,700	P=0,594

Derste şarkı söyleme etkinlikleri illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.31. “Milli bayramlar ve mahalli bayramlar ile anma törenlerine yönelik çalışmalara ders içinde yer verirken marşların öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,1355	,52760
Adıyaman	3,0462	,53012
Diyarbakır	3,2941	,48537
Gaziantep	3,1375	,56668
Diğer	3,2071	,60732
Toplam	3,1653	,54753
	F=0,465	P=0,761

Marşların öğretiminde karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.32. “Sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,2258	,54343
Adıyaman	3,2154	,61893
Diyarbakır	3,1529	,61045
Gaziantep	3,2813	,46797
Diğer	3,1786	,59464
Toplam	3,2182	,54772
	F=0,199	P=0,938

Sınıflarda çalgı çalma etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.33. “Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,4065	,56210
Adıyaman	3,1692	,47502
Diyarbakır	3,3059	,71455
Gaziantep	3,2500	,41582
Diğer	3,3214	,64254
Toplam	3,3058	,55921
	F=0,522	P=0,720

Tablodan görüldüğü gibi okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.34. “Müzik kuramları (temel müzik bilgileri) öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,6323	,33901
Adıyaman	3,4154	,32106
Diyarbakır	3,5059	,52971
Gaziantep	3,4188	,50891
Diğer	3,4786	,27401
Toplam	3,4992	,40916
	F=1,297	P=0,275

Müzik kuramları eğitiminde karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.35. “Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,6129	,51364
Adıyaman	3,6615	,50586
Diyarbakır	3,6824	,51990
Gaziantep	3,7063	,42193
Diğer	3,7143	,28508
Toplam	3,6760	,43989
	F=0,248	P=0,910

Tablodaki ortalama değerlere bakıldığında müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.36. “Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,6903	,34962
Adıyaman	3,3692	,47502
Diyarbakır	3,5647	,49616
Gaziantep	3,5812	,47481
Diğer	3,5071	,35479
Toplam	3,5669	,42610
	F=1,523	P=0,200

Müzik dersi müfredat programının uygulamasında karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.37. “Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,3613	,47447
Adıyaman	3,1077	,49407
Diyarbakır	3,2353	,63338
Gaziantep	3,2500	,68344
Diğer	3,2214	,42283
Toplam	3,2545	,54833
	F=0,550	P=0,700

Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.38. “Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,6129	,35753
Adıyaman	3,3538	,51739
Diyarbakır	3,6000	,55678
Gaziantep	3,5187	,57666
Diğer	3,5000	,49740
Toplam	3,5322	,49770
	F=0,729	P=0,574

Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.39. “Müzik dersinde aşağıdaki öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunuzu derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,2258	,49730
Adıyaman	2,8205	,44337
Diyarbakır	2,9216	,46067
Gaziantep	3,1354	,35276
Diğer	3,2321	,29516
Toplam	3,1171	,42744
F=3,802		P=0,006

Müzik dersinde öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunun illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P<0,05$). Hangi iller arasında farklılık olduğunu görmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıda verilmiştir.

		Ortalama farkı	St. Hata	P
Şanlıurfa	Adıyaman	,40529	,13507	,027
	Diyarbakır	,30424	,12337	,106
	Gaziantep	,09039	,10302	,905
	Diğer	-,00634	,10657	1,000
Adıyaman	Diyarbakır	-,10106	,15061	,962
	Gaziantep	-,31490	,13445	,139
	Diğer	-,41163	,13719	,027
Diyarbakır	Gaziantep	-,21385	,12268	,412
	Diğer	-,31057	,12569	,104
Gaziantep	Diğer	-,09673	,10578	,891

Tablodan görüldüğü gibi Şanlıurfa ve Adıyaman arasında ve Adıyaman ile diğer iller arasında anlamlı bir farklılık vardır. Şanlıurfa’da müzik dersinde öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma teknikleri daha fazla olduğu söylenebilir. Benzer şekilde Adıyaman ilinde müzik dersinde öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma teknikleri diğer illere göre daha azdır. Bu soru grubunu oluşturan alt sorular için karşılaştırma sonuçları ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

	İl	Ortalama	St. Sapma	t	P
s15_a	Şanlıurfa	3,65	,608	,518	,607
	Adıyaman	3,54	,660		
s15_b	Şanlıurfa	2,71	,739	,353	,726
	Adıyaman	2,62	,961		
s15_c	Şanlıurfa	3,61	,715	1,219	,230
	Adıyaman	3,31	,855		
s15_d	Şanlıurfa	2,71	,902	2,032	,049
	Adıyaman	2,08	1,038		
s15_e	Şanlıurfa	3,16	,898	2,565	,014
	Adıyaman	2,38	,961		
s15_f	Şanlıurfa	3,52	,769	1,922	,061
	Adıyaman	3,00	,913		

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi Şanlıurfa ilinde, Dramatizasyon ve Grup çalışma yöntemi Adıyaman iline göre daha fazladır ($P<0,05$).

	İl	Ortalama	St. Sapma	t	P
s15_a	Adıyaman	3,54	,660	-,153	,879
	Diğer	3,57	,634		
s15_b	Adıyaman	2,62	,961	-1,123	,268
	Diğer	2,93	,766		
s15_c	Adıyaman	3,31	,855	-2,478	,018
	Diğer	3,82	,476		
s15_d	Adıyaman	2,08	1,038	-1,319	,195
	Diğer	2,54	1,036		
s15_e	Adıyaman	2,38	,961	-2,491	,017
	Diğer	3,18	,945		
s15_f	Adıyaman	3,00	,913	-1,345	,187
	Diğer	3,36	,731		

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi Adıyaman ilinde, Gösterme-Yaptırma ve Grup çalışma Yöntemi diğer illere göre daha azdır ($P<0,05$).

Çizelge 3.40. “Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,5032	,40946
Adıyaman	3,3846	,46520
Diyarbakır	3,5176	,57035
Gaziantep	3,3875	,49236
Diğer	3,4000	,41811
Toplam	3,4380	,46066
F=0,461		P=0,764

Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.41. “Müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,1371	,38643
Adıyaman	3,0769	,37339
Diyarbakır	2,9706	,34098
Gaziantep	2,9766	,47671
Diğer	3,2500	,34021
Toplam	3,0909	,40440
F=2,300		P=0,063

Müzik dersinde kullanılan ölçme - değerlendirme araçlarının derecelendirilmesi illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.42. “Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar illere göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şanlıurfa	3,6323	,42614
Adıyaman	3,2154	,61352
Diyarbakır	3,5412	,58209
Gaziantep	3,3625	,54816
Diğer	3,4714	,53393
Toplam	3,4661	,53628
F=1,891		P=0,117

Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunlar illere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

3.4.2. Cinsiyete göre karşılaştırmalar

Çizelge 3.43. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri, uygulamalarınızda karşılaştığınız sorunlar açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	2,6346	,56017	-,342	,733
Erkek	2,6700	,48474		

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulamalarda karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.44. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığınız açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	2,8025	,48321	,564	,574
Erkek	2,7500	,47663		

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığı cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.45. “Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikleri derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	2,8296	,41966	,797	,427
Erkek	2,7600	,51281		

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi öğrencilerin severek katıldığı etkinliklerin derecelendirilmesi cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.46. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

Cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,3728	,40219	1,045	,298
Erkek	3,2850	,49591		

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.47. “Öğrencilerinizin ders içinde dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,0790	,39583	1,458	,147
Erkek	2,9650	,42217		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğrencilerin derste dinlemekten hoşlandıkları müzik türlerinin derecelendirilmesi cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.48. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,1383	,52215	-,356	,722
Erkek	3,1750	,55505		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.49. “Milli bayramlar ve mahalli bayramlar ile anma törenlerine yönelik çalışmalara ders içinde yer verirken marşların öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,1728	,59055	,215	,830
Erkek	3,1500	,45461		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi marşların öğretiminde karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.50. “Sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,2173	,50219	-,026	,980
Erkek	3,2200	,63698		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.51. “Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,3185	,55207	,355	,723
Erkek	3,2800	,57966		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.52. “Müzik kuramları (temel müzik bilgileri) öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,4642	,40103	-1,343	,182
Erkek	3,5700	,42135		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik kuramları öğretiminde karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.53. “Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,6790	,46549	,106	,916
Erkek	3,6700	,38842		

Ortalama değerlere bakıldığında müzik yaratma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.54. “Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

Cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,5432	,42572	-,871	,386
Erkek	3,6150	,42820		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi öğretim programının uygulanmasında karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.55. “Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,2444	,54772	-,287	,774
Erkek	3,2750	,55597		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanılmasında karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.56. “Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,5728	,50175	1,281	,203
Erkek	3,4500	,48516		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaç cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.57. “Müzik dersinde aşağıdaki öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunuzu derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,1461	,41112	1,063	,290
Erkek	3,0583	,45846		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğretim yöntem ve teknikleri kullanma durumu cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.58. “Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,4494	,44332	,385	,701
Erkek	3,4150	,49900		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.59. “Müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,1636	,37947	2,898	,004
Erkek	2,9438	,41790		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ölçme değerlendirme araçlarını kullanma durumu cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.60. “Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Kadın	3,4593	,54538	-,199	,842
Erkek	3,4800	,52389		

Cinsiyete göre yapılan karşılaştırmalara ilişkin tablolar incelendiğinde sadece müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiniz sorusuna verilen cevaplarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P < 0,05$).

Bu soru grubunda hangi maddeler için farklılık olduğunu tespit etmek için yapılan analiz sonuçları aşağıda verilmiştir.

	cinsiyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
s17_a	Kadın	3,68	,668	,819	,415
	Erkek	3,58	,636		
s17_b	Kadın	3,77	,481	2,549	,012
	Erkek	3,50	,641		
s17_c	Kadın	1,74	,877	,882	,380
	Erkek	1,60	,709		
s17_d	Kadın	3,47	,882	2,129	,035
	Erkek	3,10	,928		

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi Sözlü uygulamalı, Sözlü maddelerine kadınlar daha çok katıldıklarını belirtmiştir.

3.4.3. Hizmet süresine göre karşılaştırmalar

Çizelge 3.61. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri, uygulamalarınızda karşılaştığınız sorunlar açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	2,6439	,44162
4 yıl	2,5333	,34466
5 yıl	2,5760	,59811
6 yıl	2,8273	,58324
7 yıl veya üstü	2,6095	,64954
Toplam	2,6463	,53464

F=0,894, P=0,470

Ortalama değerlere bakıldığında müzik dersi kapsamındaki etkinlikler ve uygulamalarda karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.62. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığınız açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	2,7415	,44999
4 yıl	2,8167	,40415
5 yıl	2,8320	,47847
6 yıl	2,7091	,52273
7 yıl veya üstü	2,8762	,54946
Toplam	2,7851	,47970

$$F=0,476, P=0,753$$

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulama sıklığı hizmet süresine göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.63. “Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikleri derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	2,7317	,38887
4 yıl	2,8333	,40751
5 yıl	2,9040	,40464
6 yıl	2,7545	,47382
7 yıl veya üstü	2,8762	,60490
Toplam	2,8066	,45161

$$F=0,775, P=0,544$$

Öğrencilerin severek katıldıkları etkinliklerin derecelendirilmesi hizmet süresine göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.64. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,3707	,37299
4 yıl	3,2167	,38573
5 yıl	3,2960	,45137
6 yıl	3,3727	,54264
7 yıl veya üstü	3,3905	,45377
Toplam	3,3438	,43530

$$F=0,447, P=0,775$$

Ders içinde müzik dinleme etkinliklerinde hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir ($P>0,05$).

Çizelge 3.65. “Öğrencilerinizin ders içinde dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	2,9610	,34991
4 yıl	3,1333	,58049
5 yıl	3,0480	,44076
6 yıl	3,0455	,41373
7 yıl veya üstü	3,1333	,34833
Toplam	3,0413	,40654

$$F=0,820, P=0,515$$

Öğrencilerin ders içinde dinlemekten hoşlandıkları müzik türlerinin derecelendirilmesi hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.66. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,1415	,46743
4 yıl	3,0833	,43866
5 yıl	3,2320	,58788
6 yıl	3,2091	,63987
7 yıl veya üstü	3,0476	,52879
Toplam	3,1504	,53121

$$F=0,453, P=0,770$$

Derste şarkı söyleme etkinlikleri hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.67. “Milli bayramlar ve mahalli bayramlar ile anma törenlerine yönelik çalışmalara ders içinde yer verirken marşların öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,1220	,59645
4 yıl	3,0167	,52194
5 yıl	3,2000	,55076
6 yıl	3,2727	,51100
7 yıl veya üstü	3,1810	,51732
Toplam	3,1653	,54753

$$F=0,518, P=0,723$$

Marşların öğretiminde karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.68. “Sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,1512	,51919
4 yıl	3,1500	,59161
5 yıl	3,4400	,45092
6 yıl	3,2000	,57900
7 yıl veya üstü	3,1429	,62656
Toplam	3,2182	,54772

$$F=1,345, P=0,257$$

Sınıflarda çalgı çalma etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.69. “Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,3024	,57641
4 yıl	3,3833	,40415
5 yıl	3,3760	,60915
6 yıl	3,3727	,45480
7 yıl veya üstü	3,1143	,63741
Toplam	3,3058	,55921

$$F=0,847, P=0,498$$

Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.70. “Müzik kuramları (temel müzik bilgileri) öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,3951	,37812
4 yıl	3,5333	,34466
5 yıl	3,6480	,29597
6 yıl	3,5636	,37865
7 yıl veya üstü	3,4381	,58179
Toplam	3,4992	,40916

$$F=1,812, P=0,131$$

Müzik kuramları eğitiminde karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.71. “Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,7024	,37979
4 yıl	3,8500	,24309
5 yıl	3,6480	,43313
6 yıl	3,6091	,56053
7 yıl veya üstü	3,6286	,50709
Toplam	3,6760	,43989

$$F=0,713, P=0,585$$

Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.72. “Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,4634	,37534
4 yıl	3,6333	,31718
5 yıl	3,6800	,41633
6 yıl	3,6545	,33908
7 yıl veya üstü	3,5048	,60867
Toplam	3,5669	,42610

$$F=1,486, P=0,211$$

Müzik dersi müfredat programının uygulamasında karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.73. “Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,1220	,54383
4 yıl	3,3500	,39196
5 yıl	3,4560	,43787
6 yıl	3,4000	,49761
7 yıl veya üstü	3,0667	,69666
Toplam	3,2545	,54833

$$F=2,679, P=0,055$$

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.74. “Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,4390	,44095
4 yıl	3,5500	,41887
5 yıl	3,7120	,31665
6 yıl	3,7000	,36384
7 yıl veya üstü	3,3143	,77607
Toplam	3,5322	,49770

$$F=2,998, P=0,021$$

Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçların hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P<0,05$). Hangi hizmet süreleri arasında farklılık olduğunu tespit etmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çoklu karşılaştırmalar

		Ortalama farkı	St. Hata	P
3 yıl veya daha az	4 yıl	-,11098	,15817	,956
	5 yıl	-,27298	,12229	,175
	6 yıl	-,26098	,12736	,250
	7 yıl veya üstü	,12474	,12932	,870
4 yıl	5 yıl	-,16200	,16924	,874
	6 yıl	-,15000	,17294	,908
	7 yıl veya üstü	,23571	,17439	,660
5 yıl	6 yıl	,01200	,14088	1,000
	7 yıl veya üstü	,39771	,14265	,048
6 yıl	7 yıl veya üstü	,38571	,14702	,073

Çoklu karşılaştırma tablosundan görüldüğü gibi 5 yıl ile ve 7 yıl ve üstü hizmet süresi olanlar arasında müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçların hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($P<0,05$).

	Hizmet süresi	Ortalama	St. Sapma	T	P
s14_a	5 yıl	3,68	,476	2,456	,018
	7 yıl veya üstü	3,14	,964		
s14_b	5 yıl	3,76	,436	1,831	,074
	7 yıl veya üstü	3,38	,921		
s14_c	5 yıl	3,56	,583	1,539	,131
	7 yıl veya üstü	3,24	,831		
s14_d	5 yıl	3,72	,458	1,699	,096
	7 yıl veya üstü	3,38	,865		
s14_e	5 yıl	3,84	,473	1,944	,058
	7 yıl veya üstü	3,43	,926		

Tablodan görüldüğü gibi 5 yıl hizmet süresine sahip olanların Daha açıklayıcı ve detaylı bilgi vermesi durumu 7 yıl ve üstü hizmet süresine sahip olanlardan daha fazla görülmektedir ($P<0,05$).

Çizelge 3.75. “Müzik dersinde aşağıdaki öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunuzu derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,0894	,47740
4 yıl	3,1389	,33207
5 yıl	3,1667	,34021
6 yıl	3,1061	,46161
7 yıl veya üstü	3,1111	,46047
Toplam	3,1171	,42744

$F=0,135$, $P=0,969$

Müzik dersinde öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunun hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P<0,05$).

Çizelge 3.76. “Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,4049	,47220
4 yıl	3,4833	,31286
5 yıl	3,4960	,35646
6 yıl	3,4727	,43004
7 yıl veya üstü	3,3714	,64276
Toplam	3,4380	,46066

F=0,315, P=0,868

Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.77. “Müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,1890	,31514
4 yıl	2,8333	,43082
5 yıl	3,1200	,44558
6 yıl	3,0341	,47744
7 yıl veya üstü	3,0714	,37201
Toplam	3,0909	,40440

F=2,042, P=0,093

Müzik dersinde kullanılan ölçme - değerlendirme araçlarının derecelendirilmesi hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.78. “Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar hizmet süresine göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
3 yıl veya daha az	3,4293	,57890
4 yıl	3,5333	,38455
5 yıl	3,4880	,47638
6 yıl	3,4545	,49060
7 yıl veya üstü	3,4857	,66505
Toplam	3,4661	,53628

F=0,112, P=0,978

Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunlar hizmet süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

3.4.4. Mezun olunan yere göre karşılaştırmalar

Çizelge 3.79. “*Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri, uygulamalarınızda karşılaştığınız sorunlar açısından derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	T	P
Eğitim Fakültesi	2,6744	,52877	,777	,439
Konservatuvar	2,5953	,54770		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikler ve uygulamalarda karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.80. “*Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığınız açısından derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	T	P
Eğitim Fakültesi	2,8308	,49104	1,416	,160
Konservatuvar	2,7023	,45224		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulama sıklığı mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.81. “*Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikleri derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	T	P
Eğitim Fakültesi	2,7949	,45581	-,384	,702
Konservatuvar	2,8279	,44845		

Ortalama değerlere bakıldığında öğrencilerin severek katıldığı etkinliklerin derecelendirilmesi mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.82. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,3205	,44703	-,791	,430
Konservatuar	3,3860	,41495		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.83. “Öğrencilerinizin ders içinde dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,0615	,39254	,735	,464
Konservatuar	3,0047	,43312		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğrencilerin hoşlandığı müzik türlerinin derecelendirilmesi mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.84. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,2051	,50450	1,535	,128
Konservatuar	3,0512	,56920		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.85. “*Milli bayramlar ve mahalli bayramlar ile anma törenlerine yönelik çalışmalara ders içinde yer verirken marşların öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,1538	,56561	-,308	,758
Konservatuar	3,1860	,51896		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi marşların öğretiminde karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.86. “*Sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,1846	,61814	-,907	,366
Konservatuar	3,2791	,38826		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi şarkı çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.87. “*Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

mezun	Ortalama	St. Sapma	T	P
Eğitim Fakültesi	3,2769	,63347	-,763	,447
Konservatuar	3,3581	,39172		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.88. “*Müzik kuramları (temel müzik bilgileri) öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,5231	,36214	,865	,389
Konservatuar	3,4558	,48467		

Ortalama değerlere bakıldığında müzik kuramları öğretiminde karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.89. “Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,6564	,45229	-,659	,511
Konservatuar	3,7116	,41930		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik yaratma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.90. “Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,5385	,40040	-,990	,324
Konservatuar	3,6186	,46968		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi öğretim programının uygulanmasında karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.91. “Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,3154	,46768	1,656	,100
Konservatuar	3,1442	,66236		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.92. “Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,5821	,42173	1,491	,139
Konservatuvar	3,4419	,60719		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçların derecelendirilmesi mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.93. “Müzik dersinde aşağıdaki öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunuzu derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,1154	,44730	-,059	,953
Konservatuvar	3,1202	,39394		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğretim yöntem ve teknikleri kullanma durumu mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.94. “Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,4692	,39978	1,004	,317
Konservatuvar	3,3814	,55517		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.95. “Müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,1218	,39010	1,133	,260
Konservatuvar	3,0349	,42811		

Ortalama değerlere bakıldığında ölçme değerlendirme araçlarını kullanma durumu mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.96. “Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar mezun olunan yere göre farklılık göstermekte midir?

Mezun	Ortalama	St. Sapma	t	P
Eğitim Fakültesi	3,4513	,52810	-,408	,684
Konservatuar	3,4930	,55609		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunlar mezun olunan yere göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Mezun olunan yere göre yapılan karşılaştırmalardan görüldüğü gibi sorulara verilen cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P>0,05$).

3.4.5. Anadala göre karşılaştırmalar

Çizelge 3.97. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri, uygulamalarınızda karşılaştığınız sorunlar açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	2,4889	,65159
Piyano	2,9200	,53500
Keman	2,7273	,44844
Bağlama	2,4286	,54832
Diğer	2,6343	,53684
Toplam	2,6463	,53464
F=1,942		P=0,108

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulamalarda karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.98. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığınız açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	2,7444	,39291
Piyano	2,8600	,48120
Keman	2,7955	,51487
Bağlama	2,8286	,50143
Diğer	2,7543	,48770
Toplam	2,7851	,47970
F=0,159		P=0,959

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığı anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.99. “Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikleri derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	2,7222	,32998
Piyano	2,9200	,44422
Keman	2,8227	,51978
Bağlama	2,8000	,37622
Diğer	2,8000	,45762
Toplam	2,8066	,45161
F=0,324		P=0,861

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğrencilerin severek katıldığı etkinliklerin derecelendirilmesi anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.100. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,4333	,43521
Piyano	3,3600	,30984
Keman	3,2909	,46346
Bağlama	3,1714	,50143
Diğer	3,4286	,39151
Toplam	3,3438	,43530
F=1,247		P=0,295

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.101. “Öğrencilerinizin ders içinde dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,0778	,32998
Piyano	3,1600	,30984
Keman	3,0091	,42031
Bağlama	3,2000	,35082
Diğer	2,9657	,45886
Toplam	3,0413	,40654
F=1,160		P=0,332

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğrencilerin dinlemekten hoşlandığı müzik türlerinin derecelendirilmesi anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.102. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,2778	,65848
Piyano	3,0800	,36757
Keman	3,1727	,44322
Bağlama	3,1000	,52477
Diğer	3,0971	,61237
Toplam	3,1504	,53121
F=0,433		P=0,784

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.103. “*Milli bayramlar ve mahalli bayramlar ile anma törenlerine yönelik çalışmalara ders içinde yer verirken marşların öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,1556	,60801
Piyano	3,0400	,57966
Keman	3,2455	,57363
Bağlama	3,0000	,45742
Diğer	3,1714	,51368
Toplam	3,1653	,54753
	F=0,681	P=0,607

Marşların öğretiminde karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.104. “*Sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,2333	,49587
Piyano	3,2800	,47329
Keman	3,1636	,63138
Bağlama	3,1429	,69472
Diğer	3,2914	,41824
Toplam	3,2182	,54772
	F=0,359	P=0,837

Çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.105. “*Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,3667	,73324
Piyano	3,2600	,34059
Keman	3,2182	,63512
Bağlama	3,4857	,33017
Diğer	3,3257	,47548
Toplam	3,3058	,55921
	F=0,707	P=0,589

Ortalama değerlere bakıldığında okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.106. “Müzik kuramları (temel müzik bilgileri) öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,5111	,31602
Piyano	3,3600	,40879
Keman	3,5364	,33067
Bağlama	3,5857	,42582
Diğer	3,4514	,52545
Toplam	3,4992	,40916
	F=0,652	P=0,627

Müzik kuramları öğretiminde karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.107. “Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,8000	,48020
Piyano	3,5800	,56135
Keman	3,6909	,40567
Bağlama	3,4714	,33839
Diğer	3,7029	,45081
Toplam	3,6760	,43989
	F=1,291	P=0,278

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.108. “Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,5111	,44044
Piyano	3,4200	,52026
Keman	3,5909	,36076
Bağlama	3,6714	,33839
Diğer	3,5657	,50055
Toplam	3,5669	,42610
	F=0,612	P=0,655

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi öğretim programında karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.109. “Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,5333	,46018
Piyano	3,0200	,50288
Keman	3,2773	,43608
Bağlama	3,2571	,43978
Diğer	3,1486	,71017
Toplam	3,2545	,54833
	F=2,034	P=0,094

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ders kitabının kullanımında karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.110. “Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,6333	,41868
Piyano	3,5000	,36818
Keman	3,6000	,44825
Bağlama	3,4571	,38772
Diğer	3,4343	,64441
Toplam	3,5322	,49770
	F=0,814	P=0,519

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaç anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.111. “Müzik dersinde aşağıdaki öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunuzu derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,1111	,44648
Piyano	3,1167	,53892
Keman	3,0871	,45108
Bağlama	3,2143	,39456
Diğer	3,1190	,38257
Toplam	3,1171	,42744
F=0,230		P=0,921

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğretim yöntem ve teknikleri kullanma durumu anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.112. “Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,5000	,41302
Piyano	3,4600	,35340
Keman	3,4636	,40640
Bağlama	3,6286	,35826
Diğer	3,2914	,57669
Toplam	3,4380	,46066
F=1,640		P=0,169

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.113. “Müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,2778	,24085
Piyano	3,1250	,33850
Keman	3,1080	,37509
Bağlama	3,0179	,52316
Diğer	2,9929	,45165
Toplam	3,0909	,40440
	F=1,663	P=0,163

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanma durumu anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.114. “Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar anadala göre farklılık göstermekte midir?

	Ortalama	St. Sapma
Şan	3,5000	,63709
Piyano	3,2800	,68118
Keman	3,5091	,45332
Bağlama	3,4857	,38201
Diğer	3,4400	,59961
Toplam	3,4661	,53628
	F=0,407	P=0,803

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunlar anadala göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Anadala göre yapılan karşılaştırmalardan görüldüğü gibi sorulara verilen cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P>0,05$).

3.4.6. Çalıştığı yerleşim yerindeki memnuniyet durumuna göre karşılaştırmalar

Çizelge 3.115. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri, uygulamalarınızda karşılaştığınız sorunlar açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	2,6156	,53567	-1,078	,283
Memnun değil	2,7355	,53012		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulamalarda karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.116. “Müzik dersi kapsamındaki aşağıdaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığınız açısından derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	2,8178	,45036	1,279	,203
Memnun değil	2,6903	,55339		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri her derste uygulama sıklığı memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.117. “Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikleri derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	2,8733	,40718	2,850	,005
Memnun değil	2,6129	,52137		

Öğrencilerin severek katıldığı etkinliklerin derecelendirilmesi memnuniyet durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Farklılık tabloların sonunda açıklanmıştır.

Çizelge 3.118. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,2844	,43651	-2,617	,010
Memnun değil	3,5161	,38910		

Müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Farklılık tabloların sonunda açıklanmıştır.

Çizelge 3.119. “Öğrencilerinizin ders içinde dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,0844	,38973	2,013	,050
Memnun değil	2,9161	,43443		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğrencilerin dinlemekten hoşlandıkları müzik türlerinin derecelendirilmesi memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.120. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,0844	,53714	-2,372	,019
Memnun değil	3,3419	,47101		

Şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Farklılık tabloların sonunda açıklanmıştır.

Çizelge 3.121. “*Milli bayramlar ve mahalli bayramlar ile anma törenlerine yönelik çalışmalara ders içinde yer verirken marşların öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,1089	,52029	-1,953	,053
Memnun değil	3,3290	,59900		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi marş öğretiminde karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.122. “*Sınıfta çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,2133	,49155	-,165	,869
Memnun değil	3,2323	,69493		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.123. “*Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz*” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,2978	,52123	-,267	,790
Memnun değil	3,3290	,66643		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.124. “Müzik kuramları (temel müzik bilgileri) öğretiminde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,4822	,41423	-,775	,440
Memnun değil	3,5484	,39654		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik kuramları öğretiminde karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.125. “Müzik yaratma etkinliklerinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,6578	,45984	-,777	,439
Memnun değil	3,7290	,37788		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik yaratma etkinliğinde karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.126. “Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,5489	,44728	-,793	,429
Memnun değil	3,6194	,35909		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik dersi öğretim programında karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.127. “Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,2067	,56684	-1,648	,102
Memnun değil	3,3935	,47183		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.128. “Müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,5044	,52892	-1,047	,297
Memnun değil	3,6129	,38965		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaç memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.129. “Müzik dersinde aşağıdaki öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumunuzu derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,1722	,38983	2,469	,015
Memnun değil	2,9570	,49435		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi müzik öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumu memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.130. “Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,4067	,47636	-1,279	,203
Memnun değil	3,5290	,40513		

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3.131. “Müzik dersinde kullandığınız ölçme - değerlendirme araçlarını derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,1306	,41263	1,856	,066
Memnun değil	2,9758	,36145		

Ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanma durumu memnuniyet durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Farklılık tabloların sonunda açıklanmıştır.

Çizelge 3.132. “Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusuna verilen cevaplar memnuniyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
Memnun	3,4489	,54407	-,600	,549
Memnun değil	3,5161	,51839		

Ölçme değerlendirme yaparken karşılaşılan sorunlar farklılık göstermemektedir.

Memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde,

- Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikler
- Derste müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar
- Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar

- Müzik dersinde öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılıkları olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir. Memnuniyet durumuna göre bu soruların alt maddelerinde ilişkin farklılıkların incelenmesi aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Öğrencilerinizin severek katıldığı etkinlikler

	memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
S3_a	Memnun	3,40	,747	-,124	,902
	Memnun değil	3,42	,765		
S3_b	Memnun	3,88	,362	1,465	,146
	Memnun değil	3,74	,631		
S3_c	Memnun	2,88	,805	2,287	,024
	Memnun değil	2,48	,890		
S3_d	Memnun	2,37	,841	2,687	,008
	Memnun değil	1,90	,790		
S3_e	Memnun	1,84	,806	1,953	,053
	Memnun değil	1,52	,811		

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi, Çalgı çalma ve Müzik kuramları etkinliklerinde memnun olanların daha çok katıldığı görülmektedir.

Derste müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar

	memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
s4_a	Memnun	3,34	,914	-2,104	,038
	Memnun değil	3,71	,529		
s4_b	Memnun	3,60	,761	-1,645	,103
	Memnun değil	3,84	,454		
s4_c	Memnun	2,88	,885	-1,702	,091
	Memnun değil	3,19	,910		
s4_d	Memnun	3,04	,923	-,440	,661
	Memnun değil	3,13	,922		
s4_e	Memnun	3,56	,961	-,805	,422
	Memnun değil	3,71	,783		

Tablodan görüldüğü gibi, Etkili dinlemeyi sağlayacak yeterince araç gerecin okulda olmaması durumuna memnun olmayanların daha çok katıldığı görülmektedir.

Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunlar

	memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
s6_a	Memnun	3,01	,989	-2,636	,010
	Memnun değil	3,52	,677		
s6_b	Memnun	3,32	,910	-2,188	,031
	Memnun değil	3,71	,643		
s6_c	Memnun	3,46	,781	-,784	,435
	Memnun değil	3,58	,720		
s6_d	Memnun	2,86	,894	,260	,795
	Memnun değil	2,81	,946		
s6_e	Memnun	2,78	1,003	-1,621	,108
	Memnun değil	3,10	,746		

Yöresel ağız özelliklerinin şarkı söylemeyi olumsuz etkilemesi ve Sınıfların kalabalık olması nedeniyle her öğrencinin şarkı söyleme becerisinin izlenememesi maddelerinde memnun olmayanlar daha fazla katılmışlardır.

Müzik dersinde öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanma durumu

	memnuniyet	Ortalama	St. Sapma	T	P
s15_a	Memnun	3,48	,707	-,720	,473
	Memnun değil	3,58	,620		
s15_b	Memnun	2,77	,822	,724	,470
	Memnun değil	2,65	,755		
s15_c	Memnun	3,73	,557	2,492	,014
	Memnun değil	3,39	,919		
s15_d	Memnun	2,67	,948	1,911	,058
	Memnun değil	2,29	,938		
s15_e	Memnun	3,12	,872	,971	,334
	Memnun değil	2,94	1,063		
s15_f	Memnun	3,27	,897	1,981	,050
	Memnun değil	2,90	,831		

Tablodan görüldüğü gibi, Gösterme-Yaptırma tekniğine memnun olanların daha çok katıldığı görülmektedir.

Ölçekte yer alan soruların iller bazında memnuniyet durumuna göre karşılaştırılması yapıldığında aşağıdaki sonuçlar bulunmuştur.

Şanlıurfa

	memnuniyet	Mean	Std. Deviation	t	P
s1	Memnun	2,6560	,52447	,759	,454
	Memnun değil	2,4667	,65320		
s2	Memnun	2,8960	,44392	-,328	,745
	Memnun değil	2,9667	,59889		
s3	Memnun	2,8880	,39192	1,754	,090
	Memnun değil	2,5333	,64083		
s4	Memnun	3,2160	,45797	-1,350	,188
	Memnun değil	3,5000	,48580		
s5	Memnun	3,1760	,34795	2,453	,020
	Memnun değil	2,7000	,68993		
s6	Memnun	3,1440	,54012	-1,708	,098
	Memnun değil	3,5333	,24221		
s7	Memnun	3,0560	,53703	-1,772	,087
	Memnun değil	3,4667	,35024		
s8	Memnun	3,1520	,57236	-1,582	,125
	Memnun değil	3,5333	,24221		
s9	Memnun	3,3920	,58731	-,288	,776
	Memnun değil	3,4667	,48442		
s10	Memnun	3,5920	,35346	-1,369	,181
	Memnun değil	3,8000	,21909		
s11	Memnun	3,5600	,55076	-1,178	,248
	Memnun değil	3,8333	,23381		
s12	Memnun	3,6480	,36185	-1,397	,173
	Memnun değil	3,8667	,24221		
s13	Memnun	3,3120	,49692	-1,189	,244
	Memnun değil	3,5667	,32042		
s14	Memnun	3,6080	,38505	-,153	,879
	Memnun değil	3,6333	,23381		
s15	Memnun	3,2867	,45010	1,414	,168
	Memnun değil	2,9722	,64478		
s16	Memnun	3,4880	,43620	-,417	,680
	Memnun değil	3,5667	,29439		
s17	Memnun	3,1500	,42081	,374	,711
	Memnun değil	3,0833	,20412		
s18	Memnun	3,5920	,46000	-1,077	,291
	Memnun değil	3,8000	,17889		

Şanlıurfa ilinde memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde, Soru 5 bakımından memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir. Bu ilde memnun olanlar soru 5'e daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Soru 5 için alt maddelerin karşılaştırılması ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Şanlıurfa için memnuniyet durumuna göre Soru 5'e ait alt maddelerin karşılaştırılması

	Memnuniyet	Mean	Std. Deviation	T	P
s5_a	Memnun	3,04	,611	,616	,543
	Memnun değil	2,83	1,169		
s5_b	Memnun	3,80	,408	1,809	,081
	Memnun değil	3,33	1,033		
s5_c	Memnun	1,80	,866	,766	,450
	Memnun değil	1,50	,837		
s5_d	Memnun	3,56	,821	1,879	,070
	Memnun değil	2,83	,983		
s5_e	Memnun	3,68	,557	2,622	,014
	Memnun değil	3,00	,632		

Tablodan görüldüğü gibi sadece Soru 5 e şıkkında memnun olanların memnun olmayanlara göre daha fazla katıldıkları %95 güven düzeyinde söylenebilir.

“Öğrencilerinizin dinlemekten hoşlandığı müzik türlerini derecelendiriniz” sorusunun “yöresel müzik” maddesine Şanlıurfa’da görev yapmaktan memnun olan müzik öğretmenlerinin memnun olmayanlara göre daha fazla katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Diğer maddelerde memnun olanlarla memnun olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Adıyaman

	Memnuniyet	Mean	Std. Deviation	t	P
s1	Memnun	2,6200	,46619	-,896	,389
	Memnun değil	2,9333	,75719		
s2	Memnun	2,7200	,51812	1,729	,112
	Memnun değil	2,1333	,50332		
s3	Memnun	2,9000	,46428	2,230	,057
	Memnun değil	2,2667	,23094		
s4	Memnun	3,2000	,49889	1,116	,288
	Memnun değil	2,8667	,11547		
s5	Memnun	3,1000	,35590	1,251	,237
	Memnun değil	2,8000	,40000		
s6	Memnun	3,2400	,44020	,358	,727
	Memnun değil	3,1333	,50332		
s7	Memnun	3,0400	,53166	-,073	,943
	Memnun değil	3,0667	,64291		
s8	Memnun	3,2600	,62574	,459	,655
	Memnun değil	3,0667	,70238		
s9	Memnun	3,3200	,41312	2,508	,029
	Memnun değil	2,6667	,30551		
s10	Memnun	3,4400	,29515	,488	,635
	Memnun değil	3,3333	,46188		
s11	Memnun	3,6600	,51683	-,019	,985
	Memnun değil	3,6667	,57735		
s12	Memnun	3,4600	,49933	1,293	,223
	Memnun değil	3,0667	,23094		
s13	Memnun	3,0800	,53500	-,355	,729
	Memnun değil	3,2000	,40000		
s14	Memnun	3,4400	,47889	1,106	,292
	Memnun değil	3,0667	,64291		
s15	Memnun	2,9333	,37843	1,832	,094
	Memnun değil	2,4444	,50918		
s16	Memnun	3,3800	,47563	-,063	,951
	Memnun değil	3,4000	,52915		
s17	Memnun	3,1750	,35453	1,910	,082
	Memnun değil	2,7500	,25000		
s18	Memnun	3,3000	,62004	,901	,387
	Memnun değil	2,9333	,61101		

Adıyaman ilinde memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde, Soru 9 bakımından memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir. Bu ilde memnun olanlar soru 9'a daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Adıyaman için memnuniyet durumuna göre Soru 9'a ait alt maddelerin karşılaştırılması

	Memnuniyet	Mean	Std. Deviation	T	P
s9_a	Memnun	4,00	,000	4,114	,002
	Memnun değil	2,00	1,732		
s9_b	Memnun	3,50	,527	-,472	,646
	Memnun değil	3,67	,577		
s9_c	Memnun	3,30	,823	1,872	,088
	Memnun değil	2,33	,577		
s9_d	Memnun	2,60	1,075	,858	,409
	Memnun değil	2,00	1,000		
s9_e	Memnun	3,20	,919	-,210	,838
	Memnun değil	3,33	1,155		

Tablodan görüldüğü gibi sadece Soru 9 a şıkkında memnun olanların memnun olmayanlara göre daha fazla katıldıkları %95 güven düzeyinde söylenebilir.

“Okul ve öğrenci donanımı açısından çalgı çalma etkinliğinde karşılaşılan sorunların derecelendirilmesi” sorusunun “müzik dersi için ayrı bir sınıf olmaması” maddesine Adıyaman ilinde görev yapmaktan memnun olan müzik öğretmenlerinin memnun olmayanlara göre daha fazla katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Diğer sorularda memnun olanlar ile memnun olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Diyarbakır

	Memnuniyet	Mean	Std. Deviation	t	P
s1	Memnun	2,8222	,29059	1,850	,084
	Memnun değil	2,5500	,31623		
s2	Memnun	2,6667	,40000	1,119	,281
	Memnun değil	2,4500	,39641		
s3	Memnun	2,7556	,37118	1,142	,271
	Memnun değil	2,5000	,54511		
s4	Memnun	3,5111	,28480	-1,736	,103
	Memnun değil	3,7250	,21213		
s5	Memnun	2,9778	,52387	,145	,887
	Memnun değil	2,9500	,14142		
s6	Memnun	3,0889	,42557	-1,565	,138
	Memnun değil	3,3750	,31053		
s7	Memnun	3,2222	,51424	-,636	,535
	Memnun değil	3,3750	,47132		
s8	Memnun	3,2889	,24721	,972	,346
	Memnun değil	3,0000	,85524		
s9	Memnun	3,2222	,38006	-,500	,624
	Memnun değil	3,4000	,99139		
s10	Memnun	3,5333	,60828	,220	,829
	Memnun değil	3,4750	,46522		
s11	Memnun	3,7111	,59255	,235	,818
	Memnun değil	3,6500	,46291		
s12	Memnun	3,4667	,62450	-,857	,405
	Memnun değil	3,6750	,30119		
s13	Memnun	3,2000	,77460	-,236	,816
	Memnun değil	3,2750	,47734		
s14	Memnun	3,5556	,69841	-,339	,739
	Memnun değil	3,6500	,38173		
s15	Memnun	2,9630	,36111	,382	,708
	Memnun değil	2,8750	,57563		
s16	Memnun	3,3333	,70000	-1,463	,164
	Memnun değil	3,7250	,30119		
s17	Memnun	3,0556	,32543	1,097	,290
	Memnun değil	2,8750	,35355		
s18	Memnun	3,4222	,71024	-,888	,389
	Memnun değil	3,6750	,39911		

Diyarbakır ilinde memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde, memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

Gaziantep

	memnuniyet	Mean	Std. Deviation	t	P
s1	Memnun	2,5280	,56533	-2,238	,033
	Memnun değil	3,0571	,49952		
s2	Memnun	2,8560	,38523	-,788	,437
	Memnun değil	3,0000	,56569		
s3	Memnun	2,9200	,40415	-,270	,789
	Memnun değil	2,9714	,58228		
s4	Memnun	3,2400	,40000	-2,141	,051
	Memnun değil	3,6000	,36515		
s5	Memnun	3,1280	,39107	-,086	,932
	Memnun değil	3,1429	,45774		
s6	Memnun	2,8960	,59755	-2,448	,020
	Memnun değil	3,4857	,39761		
s7	Memnun	3,0320	,48881	-1,998	,055
	Memnun değil	3,5143	,70102		
s8	Memnun	3,2080	,47427	-1,726	,095
	Memnun değil	3,5429	,35989		
s9	Memnun	3,1760	,42552	-1,991	,056
	Memnun değil	3,5143	,25448		
s10	Memnun	3,3840	,52256	-,724	,474
	Memnun değil	3,5429	,47208		
s11	Memnun	3,6800	,43589	-,659	,515
	Memnun değil	3,8000	,38297		
s12	Memnun	3,5600	,51316	-,472	,640
	Memnun değil	3,6571	,32071		
s13	Memnun	3,1280	,71152	-1,998	,055
	Memnun değil	3,6857	,32367		
s14	Memnun	3,4400	,62183	-1,488	,147
	Memnun değil	3,8000	,23094		
s15	Memnun	3,1667	,34694	,945	,352
	Memnun değil	3,0238	,37796		
s16	Memnun	3,3680	,51859	-,418	,679
	Memnun değil	3,4571	,41173		
s17	Memnun	3,0100	,49728	,744	,462
	Memnun değil	2,8571	,40459		
s18	Memnun	3,3600	,55678	-,048	,962
	Memnun değil	3,3714	,55891		

Gaziantep ilinde memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde, Soru 6 bakımından memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir. Bu ilde memnun olmayanlar soru 6'ya daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

memnuniyet	Mean	Std. Deviation	t	P
s6_a Memnun	2,68	,988	-2,657	,013
Memnun değil	3,71	,488		
s6_b Memnun	3,20	1,155	-1,811	,080
Memnun değil	4,00	,000		
s6_c Memnun	3,48	,714	1,044	,305
Memnun değil	3,14	,900		
s6_d Memnun	2,84	,746	-,909	,371
Memnun değil	3,14	,900		
s6_e Memnun	2,28	,891	-3,229	,003
Memnun değil	3,43	,535		

Tablodan görüldüğü gibi Soru 6 a ve e şıklarında memnun olanların memnun olmayanlara göre daha az katıldıkları %95 güven düzeyinde söylenebilir.

“Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunları derecelendiriniz” sorusunun “Yöresel ağız özelliklerinin şarkı söylemeyi olumsuz etkilemesi” ve “Sadece bulundukları yöreye ait müzikleri söylemeyi tercih etmeleri” sorunlarıyla Gaziantep ilinde görev yapmaktan memnun olmayan öğretmenlerin memnun olanlara göre daha fazla karşılaştıkları bu maddelere daha fazla katıldıkları sonucundan ortaya çıkmıştır.

Diğer sorularda memnun olanlar ile memnun olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Mardin

	memnuniyet	Mean	Std. Deviation	T	P
s1	Memnun	2,6000	1,00664	-,643	,555
	Memnun değil	3,1000	,42426		
s2	Memnun	2,6500	,19149	-1,233	,285
	Memnun değil	3,0000	,56569		
s3	Memnun	2,6000	,28284	,356	,740
	Memnun değil	2,5000	,42426		
s4	Memnun	2,8500	,37859	-2,926	,043
	Memnun değil	3,7000	,14142		
s5	Memnun	3,1500	,25166	2,444	,071
	Memnun değil	2,6000	,28284		
s6	Memnun	3,1500	,19149	-3,523	,024
	Memnun değil	3,7000	,14142		
s7	Memnun	3,3000	,25820	-1,309	,261
	Memnun değil	3,6000	,28284		
s8	Memnun	3,1000	,60000	-1,501	,208
	Memnun değil	3,8000	,28284		
s9	Memnun	3,3500	,41231	-1,745	,156
	Memnun değil	3,9000	,14142		
s10	Memnun	3,4000	,23094	-,943	,399
	Memnun değil	3,6000	,28284		
s11	Memnun	3,7500	,25166	-,222	,835
	Memnun değil	3,8000	,28284		
s12	Memnun	3,3000	,20000	-2,667	,060
	Memnun değil	4,0000	,00000		
s13	Memnun	3,4000	,43205	-1,516	,204
	Memnun değil	3,9000	,14142		
s14	Memnun	3,2000	,58878	-1,359	,246
	Memnun değil	3,8000	,00000		
s15	Memnun	3,4167	,58531	,000	1,000
	Memnun değil	3,4167	,11785		
s16	Memnun	3,4500	,37859	-1,132	,321
	Memnun değil	3,8000	,28284		
s17	Memnun	3,0625	,12500	-,516	,633
	Memnun değil	3,1250	,17678		
s18	Memnun	3,5000	,20000	-2,469	,069
	Memnun değil	3,9000	,14142		

Mardin ilinde memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde, Soru 4 ve 6 bakımından memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir. Bu ilde memnun olmayanlar bu sorulara daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

	memnuniyet	Mean	Std. Deviation	T	P
s4_a	Memnun	2,75	,500	-3,333	,029
	Memnun değil	4,00	,000		
s4_b	Memnun	2,75	1,258	-1,325	,256
	Memnun değil	4,00	,000		
s4_c	Memnun	2,75	,500	-,667	,541
	Memnun değil	3,00	,000		
s4_d	Memnun	3,50	,577	,000	1,000
	Memnun değil	3,50	,707		
s4_e	Memnun	2,50	1,732	-1,155	,312
	Memnun değil	4,00	,000		

Tablodan görüldüğü gibi Soru 4 a şıkında memnun olanların memnun olmayanlara göre daha az katıldıkları %95 güven düzeyinde söylenebilir. “Ders içinde müzik dinleme etkinliğinde karşılaşılan sorunların derecelendirilmesi” sorusunun “Etkili dinlemeyi sağlayacak yeterince araç gerecin okulda olmaması” sorunuyla memnun olmayanların memnun olanlara göre daha fazla karşılaştıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

	memnuniyet	Mean	Std. Deviation	T	P
s6_a	Memnun	3,00	1,155	-1,155	,312
	Memnun değil	4,00	,000		
s6_b	Memnun	3,75	,500	-,667	,541
	Memnun değil	4,00	,000		
s6_c	Memnun	2,50	,577	-3,464	,026
	Memnun değil	4,00	,000		
s6_d	Memnun	3,25	,500	,667	,541
	Memnun değil	3,00	,000		
s6_e	Memnun	3,25	,500	-,516	,633
	Memnun değil	3,50	,707		

Tablodan görüldüğü gibi Soru 6 c şıkında memnun olanların memnun olmayanlara göre daha az katıldıkları %95 güven düzeyinde söylenebilir. “Derste şarkı söyleme etkinliğinde karşılaşılan sorunların derecelendirilmesi” sorusunun “şarkı söylemeyi teşvik edici araç gereçlerin okulda eksik olması” sorunuyla Mardin ilinde görev yapmaktan memnun olmayan öğretmenlerin memnun olanlara göre daha fazla karşılaştıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Diğer sorularda anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Kilis

	memnuniyet	Mean	Std. Deviation	t	P
s1	Memnun	2,5333	,74476	,419	,690
	Memnun değil	2,3000	,14142		
s2	Memnun	2,7667	,74207	1,201	,275
	Memnun değil	2,1000	,14142		
s3	Memnun	2,7667	,69761	,694	,514
	Memnun değil	2,4000	,28284		
s4	Memnun	3,5333	,43205	,102	,922
	Memnun değil	3,5000	,14142		
s5	Memnun	2,8667	,54650	,149	,887
	Memnun değil	2,8000	,56569		
s6	Memnun	2,9333	,89144	-,250	,811
	Memnun değil	3,1000	,14142		
s7	Memnun	3,1667	,58538	1,194	,278
	Memnun değil	2,4000	1,41421		
s8	Memnun	3,3667	,38816	1,796	,123
	Memnun değil	2,3000	1,55563		
s9	Memnun	3,5333	,37238	1,139	,298
	Memnun değil	3,0000	1,13137		
s10	Memnun	3,4333	,38816	,110	,916
	Memnun değil	3,4000	,28284		
s11	Memnun	3,7667	,32042	-,548	,604
	Memnun değil	3,9000	,14142		
s12	Memnun	3,6667	,20656	1,035	,341
	Memnun değil	3,5000	,14142		
s13	Memnun	3,3000	,24495	2,667	,057
	Memnun değil	2,6000	,56569		
s14	Memnun	3,7000	,50200	,000	1,000
	Memnun değil	3,7000	,14142		
s15	Memnun	3,1667	,25820	,000	1,000
	Memnun değil	3,1667	,23570		
s16	Memnun	3,3667	,32042	,655	,537
	Memnun değil	3,1000	,98995		
s17	Memnun	3,5000	,31623	,514	,625
	Memnun değil	3,3750	,17678		
s18	Memnun	3,7000	,37417	1,389	,214
	Memnun değil	3,1000	,98995		

Kilis ilinde memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde, memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

Batman

	memnuniyet	Mean	Std. Deviation	t	P
s1	Memnun	2,5429	,45774	-,163	,875
	Memnun değil	2,6000	,28284		
s2	Memnun	2,9143	,44508	,335	,748
	Memnun değil	2,8000	,28284		
s3	Memnun	2,9143	,34365	,448	,668
	Memnun değil	2,8000	,00000		
s4	Memnun	3,6286	,29277	2,386	,048
	Memnun değil	3,1000	,14142		
s5	Memnun	2,9143	,34365	-,336	,747
	Memnun değil	3,0000	,00000		
s6	Memnun	3,2571	,32071	4,784	,002
	Memnun değil	2,1000	,14142		
s7	Memnun	3,4286	,35456	1,628	,147
	Memnun değil	3,0000	,00000		
s8	Memnun	3,3429	,48599	,396	,704
	Memnun değil	3,2000	,00000		
s9	Memnun	3,4857	,39761	2,634	,034
	Memnun değil	2,7000	,14142		
s10	Memnun	3,5429	,22254	,600	,567
	Memnun değil	3,4000	,56569		
s11	Memnun	3,7143	,25448	,448	,668
	Memnun değil	3,6000	,56569		
s12	Memnun	3,4857	,50143	1,029	,338
	Memnun değil	3,1000	,14142		
s13	Memnun	3,1143	,34365	,050	,962
	Memnun değil	3,1000	,42426		
s14	Memnun	3,3714	,59362	,591	,573
	Memnun değil	3,1000	,42426		
s15	Memnun	3,1667	,23570	,882	,407
	Memnun değil	3,0000	,23570		
s16	Memnun	3,4286	,40708	,392	,707
	Memnun değil	3,3000	,42426		
s17	Memnun	3,1786	,42608	,856	,421
	Memnun değil	2,8750	,53033		
s18	Memnun	3,6286	,21381	1,232	,258
	Memnun değil	3,3000	,70711		

Batman ilinde memnuniyet durumuna göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde, memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

Siirt ilinde yeterli sayıda gözlem olmadığı için karşılaştırmalar yapılmamıştır.

BÖLÜM 4

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1 Sonuç

Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlar problem kaynaklarına göre, derste uygulanan etkinliklerde (müzik dinleme, şarkı söyleme, çalgı çalma, kuramsal bilgilendirme, müzik yaratma), ders kitabında, müfredatın uygulanmasında, yöntem ve tekniklerin uygulanmasında ve ölçme-değerlendirmede karşılaşılan sorunlar olarak farklı boyutlarda ele alınmıştır.

Araştırmanın hipotezleri doğrultusunda, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görev yapan müzik öğretmenlerinin görüşlerine göre şu sonuçlara varılmıştır:

1. Öğretmenlerin müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulamalarında karşılaştıkları sorunların en çok şarkı söyleme eğitiminde yaşandığı belirtilmektedir. En çok yer verilen etkinlik olmasına ve öğrencilerin en çok bu etkinliği sevmesine rağmen sorunların; okulda şarkı söylemeyi teşvik edici araç-gereçlerin eksikliğinden, sınıfların kalabalık olmasından, öğrencilerin yöresel ağız özelliklerinin şarkı söylemeyi olumsuz etkilemesinden, öğrencilerin seviyesine ve yaşlarına uygun şarkıların kitaplarda yetersiz olmasından kaynaklandığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca milli marşların öğretiminde de öğrencilerin marşların anlamını ve önemini yeterince benimsememesi, marşları tanıtan materyallerin okulda yetersiz olması, marş çalmaya ve söylemeye olan isteksizlik de karşılaşılan sorunlar arasındadır. Bu sorunlar illere göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. İllerde görev yapanlar memnuniyet durumlarına göre karşılaştırıldıklarında Gaziantep ve Mardin illerinde farklılık görülmüştür.(bkz. s.77-79)
2. Öğretmenlerin müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulamalarında karşılaştıkları sorunların ikincisi ise müzik kuramları(temel müzik bilgileri) eğitiminde yaşandığı belirtilmiştir. Öğretmenlerin en çok yer verdiği etkinliklerin ikinci sırasında yer alan bu etkinlik, öğrencilerin en az sevdiği

iki etkinlikten biridir. Karşılaşılan sorunların kaynağına bakıldığında en büyük sorunun öğretim programındaki konuların pekiştirilmesi için ders saatinin yetersiz olduğudur. Verilen bilgilerin günlük yaşamda kullanılabilirliğinin öğrenciler tarafından benimsenmemesi, öğrencilerin bilgi temellerinin eksikliği nedeniyle programa uyulamaması ve konuların çok fazla olması diğer önemli sorunlardır. Bu etkinlikteki sorunlar illere göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

3. Öğretmenlerin müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulamalarında karşılaştıkları sorunların üçüncüsü ise müzik dinleme eğitiminde yaşanmaktadır. Diğerlerine oranla daha az yer verilen bu etkinlik, öğrencilerin en sevdiği ikinci etkinliktir. Bu etkinlikte karşılaşılan en büyük sorunun *ders saatinin yetersizliği olduğu belirtilmiştir. Müzik dersi için ayrı bir sınıfın olmaması, *okuldaki araç-gereç eksikliği, öğrencilerin sadece bulundukları yöreye ait müzikleri dinlemeyi istemeleri ve *başlıca müzik türlerini dinlemeye isteksiz oluşu (ki bu iki sorunu anketteki; öğrencilerin dinlemekten en çok hoşlandığı müzik türü sorusunda yöresel müzik sonucu çıkması destekliyor.) öğretmenlerin karşılaştıkları diğer önemli sorunları oluşturmaktadır. Ayrıca yukarıda “*” işaretli sorunlar Adıyaman ve Diyarbakır illerinde anlamlı bir farklılık göstermekte, Diyarbakır’da Adıyaman’dan daha fazla görülmektedir.
4. Öğretmenlerin müzik dersi kapsamındaki etkinlikleri uygulamalarında karşılaştıkları sorunların dördüncüsü ise çalgı çalma eğitiminde yaşanmaktadır. Bu etkinlikte karşılaşılan en önemli sorunun ders saatinin yetersizliği olduğu belirtilmiştir. Öğrencilerin çalgı çalma temellerinin olmaması nedeniyle program hedeflerine ulaşamaması, blokflütün çalgı olarak az benimsenmesi, okulun çalgı bakımından yetersizliği, sınıfların kalabalık olması ve öğrencilerin maddi yetersizlikleri karşılaşılan diğer önemli sorunlar olarak belirtilmiştir. Karşılaşılan sorunlar illere göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. İllerde görev yapanlar memnuniyet durumlarına göre karşılaştırıldıklarında Adıyaman ilinde farklılık görülmüştür.(bkz. s.74)

5. Müzik dersinde yaratma etkinliğine öğretmenlerin %90'nının ders saatini yetersiz bulmaları gerekçesiyle yeterince yer vermedikleri, yarıya yakınının ise hiç yer vermediği görülmüştür. Sınıfların kalabalık olması, öğrencilerin çekimserlik göstermeleri, araç-gereç eksikliği ve programdaki hedeflerin öğrenciler tarafından gerçekleştirilememesi de öğretmenlerin bu etkinliği tercih etmemelerine neden olmuştur. Öğrencilerin bu etkinliği en az sevdikleri de belirtilmiştir. Bu sorunlar illere göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.
6. Müzik dersi müfredat programının uygulanmasında karşılan en önemli sorun ders saatinin yetersizliği olarak belirtilmiştir. Öğretmenlerin yarısından çoğu programın çevre şartlarına uyarlanamadığını, hedeflerin öğrenciler tarafından gerçekleştirilebilir düzeyde olmadığını, okulda araç-gereç eksikliğinin durumu etkilediğini, konuların öğrenciler tarafından günlük yaşamında kullanılabilirliğinin benimsenemediğini belirtmişlerdir. Bu sorunlar illere göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.
7. Müzik ders kitabının içeriğinde ve kullanımında karşılaşılan en önemli sorunun müziksel becerilerin tümünün geliştirilmesine yönelik uygulamalara yeterince yer verilmemiş olması ve kuramsal bilgilerin ağırlıkta olması olarak belirtilmiştir. Bu sorunlar programdaki hedeflerin gerçekleştirilmesini de etkilemektedir. Daha dikkat çekici ve teşvik edici müzik parçalarına duyulan ihtiyaç öğretmenleri yardımcı kitaplara yönlendirmiştir. Derslere çeşitlilik getirmesi, uygulamalı örneklerin daha çeşitli olması ve hedeflere tam olarak ulaşılabilmesi de diğer tercih nedenlerindendir. Bu sorunlar illere göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.
8. Öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasında karşılaşılan en önemli sorun ders saatinin yetersiz bulunmasıdır. Araç-gereç eksikliği, programın öğretmene istediği yöntem ve tekniği kullanma imkanı verememesi ve sınıfların kalabalık olması belirtilen diğer sorunlardır. Öğretmenlerin en çok kullandığı öğretim yöntem ve teknik, gösterme-yaptırma tekniği olarak ortaya

çıkmiştir. Ayrıca öğretim yöntem ve teknikleri kullanma durumunda; Şanlıurfa ile Adıyaman arasında ve Adıyaman ile diğer iller grubu(Batman, Siirt, Mardin ve Kilis) arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Yöntem ve teknikleri kullanma durumu Şanlıurfa'da daha fazla, Adıyaman'da ise diğer illere göre daha azdır. Şanlıurfa'da dramatizasyon ve grup çalışma yöntemi Adıyaman iline göre daha fazladır. Adıyaman ilinde, gösterme- yaptırma ve grup çalışma yöntemi diğer iller grubuna göre daha azdır.

9. Ölçme ve değerlendirme yaparken karşılaşılan en önemli sorunun ders saati olduğu ve bu nedenle sıklıkla yapılamadığı belirtilmiştir. Dersin çeşitli etkinlikleri içermesinden dolayı hepsinin yeterince değerlendirilememesi, sınıfların kalabalık olması ve seviye farkından dolayı tek bir değerlendirmenin yapılamaması, durumu iyice güçleştirmiştir. Bu sorunlar illere göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Öğretmenlerin en çok kullandığı ölçme ve değerlendirme aracı, sözlü uygulamalı olarak ortaya çıkmıştır.

Yukarıda bahsedilen sorunlar mezun olunan okul türüne ve eğitim sırasındaki anadala göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Cinsiyete göre yapılan karşılaştırmalarda sadece müzik dersinde kullanılan ölçme-değerlendirme araçlarında farklılık ortaya çıkmış ve kadınların; sözlü ve sözlü uygulamalı ölçme değerlendirme araçlarını erkeklerden daha fazla kullandıkları görülmüştür.

Meslekteki hizmet sürelerine göre yapılan karşılaştırmalarda sadece müzik dersinde yardımcı kitaplara duyulan ihtiyaçların farklılık gösterdiği görülmüştür. 5 yıl hizmet süresine sahip olan olanların yardımcı kitapları; daha açıklayıcı ve detaylı bilgi verdiği için kullanma durumu, 7 yıl ve üstü hizmet süresine sahip olanlardan daha fazla görülmüştür. Bu durum da deneyimlerin meslekte ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Öğretmenlerin bulundukları yerleşim yerindeki memnuniyet durumlarına göre yapılan karşılaştırmalarda şu sonuçlar görülmüştür:

Bulunduğu yerleşim merkezinden memnun olmayan öğretmenlerin şarkı söyleme etkinliğindeki ve müzik dinleme etkinliğindeki sorunlarla (bkz. s.69,70) bulunduğu yerleşim merkezinden memnun olanlara göre daha çok karşılaştığı saptanmıştır. Memnun olanların gösterme-yaptırma tekniğini daha çok kullandığı ve öğrencilerinin de çalgı çalma ve müzik kuramları etkinliklerini daha çok sevdiği ortaya çıkmıştır (bkz. s.68,69,70).

Öğretmenlerin bulundukları yerleşim yerindeki memnuniyet durumlarına göre en çok memnun olanların Şanlıurfa'da, en az memnun olanların ise Diyarbakır'da görev yaptığı ortaya çıkmıştır.

4.2 Öneriler

1. ilköğretim okulları müzik dersi öğretim programının oldukça geniş ve ayrıntılı olmasıyla birlikte aşırı konu yoğunluğu olduğu da bilinmektedir. Bu durum programın işlevselliğini, etkinliğini azaltmaktadır. Bu nedenle müzik dersi öğretim programı hazırlandıktan sonra bir süre değişik bölgelerden örnek okullar seçilerek denenmeli (özellikle ekonomik ve kültür düzeyi daha düşük olan yerler), eksikler belirlenip sonra uygulamaya geçilmelidir. Uygulamada olduğu süreç içinde de değişen ihtiyaçlara göre geliştirilmelidir.
2. Ders kitapları müzik dersi öğretim programına göre hazırlandığı için eksikliklerden ve yanlışlıklardan da etkilenmektedirler. Kitaplar çocukların gelişim seviyelerine göre hazırlanmalıdır. Özellikle şarkı seçimlerinde buna çok dikkat edilmelidir. Bu araştırmanın uygulandığı Güneydoğu Anadolu Bölgesi düşünülecek olursa; çoğunlukla okula geç başlayan çocukların lise çağında ilköğretimde okudukları ve çevresel faktörlerin de etkili olduğu göz

önüne alınmalı, kitaplar bu farklılıklar gözetilerek hazırlanmalı ve şarkı seçimleri de yöresel özellikler düşünülerek yapılmalıdır.

3. Müzik derslerindeki temel amacın bireyin yaratıcılığını arttırma geliştirme olduğunu düşünüp öğrencileri mümkün olduğunca katılımcı yapmak gerekmektedir. Bunun için de gerekli ortam ve şartlar sağlanmalıdır. Öğrenmede kolaylık ve çabukluk sağlayan araç- gereçler okulda hazır bulundurulmalıdır. Özellikle ses, ritim gibi soyut kavramların öğrenciler tarafından iyi algılanması, araç-gereçleri kullanarak müzik yapabilme zevkini yaşaması ve yaratıcılığını geliştirmesi açısından okulda; okul çalgıları, ritim araçları(zil çelik üçgen, tef, tartım çubukları vb.) teyp, cd çalar vb. araç-gereçler bulundurulabilir. Hatta her okulda bir bando takımı kurulabilir ve törenlere eşlik etmesi sağlanabilir.
4. Öğrencilerin milli marşları sevmesi ve en iyi şekilde söylemesi için marşları tanıtan kaset ya da cd gibi materyaller de okulda bulundurulabilir ve müzik dersinin haricinde, özellikle önemli günlerde ders aralarında öğrencilerin dinlemesi sağlanabilir. Ayrıca farklı kültürlerin müziklerinin de yer aldığı cd vb. materyaller de okullarda bulundurulabilir ve çocukların tanınması, ufuklarının genişletilmesi sağlanabilir.
5. Belirli gün ve haftalarda mutlaka koro hazırlanmalı, öğrencilerin şarkı ve marşları tanımaları ve tanıtımları sağlanmalıdır. Öğrencilere derste mutlaka bir okul çalgısı çaldırılmalı, hatta okulda çalgı toplulukları da oluşturulmalıdır.
6. Öğretmenlerimizin müzik dersinde karşılaştığı sorunlardaki en büyük payın müzik dersinin haftada bir ders saati olması olarak belirtilmişti. Müzik eğitiminden verim almak isteniyorsa, bunun için yeterli zamanın sağlanması gerekmektedir. Haftada bir saatlik müzik dersi mutlaka arttırılmalı ve en az iki saate çıkarılmalıdır.

7. Müzik dersinin de en az diğer dersler kadar önemli olduğunu vurgulayacak bir eğitim programı hazırlanmalı, yöneticilerin müzik derslerini desteklemeleri sağlanmalı, gerekirse bunun önemini anlatacak bir yönetmelik dahi yürürlüğe konmalıdır. Aileler de bu konuda bilgilendirilebilir, çocuklarını müziksel faaliyetlerden bir takım yanlış inanışların sonucu engellemeye çalışan aileler ile birebir görüşülüp önemi vurgulanabilir ve daha fazla çocuğun müziksel faaliyetlere katılması teşvik edilebilir. Çok yetenekli öğrenciler özellikle bu alana yönlendirilmelidir. Çünkü, birkaç tane çocuğun bile bu alanda önemli işleri başardığının insanlar tarafından fark edilmesi, diğerlerinin de önünü açabilir; müziksel faaliyetlerin ve müzik derslerinin önemini arttırabilir. Bu nedenle müzik öğretmenleri hazırladığı müziksel çalışmaları mutlaka çevreye sergilemeli ve veli katılımını arttırıcı tanıtımı yapmaya özen göstermelidir. Bunun için okuldaki diğer öğretmenlerle işbirliğine gidilip destek vermeleri sağlanabilir, işbölümü yapıp bir komisyonun oluşturulabilir.

KAYNAKÇA

- ALTINER, Avni. (1986). **Her Yönüyle Atatürk**. İstanbul: Bakış Ofset.
- ARIKAN, Rauf. (2004). **Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama**. 4. Baskı, Ankara.
- ARSEVEN, Ali Doğan. (2001). **Alan Araştırma Yöntemi**. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- ARSEVEN, Ali Doğan. (2004). **Anket Hazırlama**. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- BALTAŞ, A. (1992). **Öğrenme ve sınavlarda Üstün Başarı**. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- ÇELİKKAYA, Hasan. (1997). **Eğitime Giriş**. İstanbul: Alfa Basım Yayım.
- EĞİTİM DERGİSİ. (Aralık 2004). Milli Eğitim Yayınevi.
- ERTÜRK, Selahattin. (1972) Program Geliştirme.
- ETİKE, S. (1995). **Sanat Eğitimi Yazıları**. Ankara: Yüksel Matbaası.
- FİDAN, Nurettin-ERDEN, Münire. (1998). **Eğitime Giriş**. Ankara: Alkım Yayınları.
- FLETCHER, P. (1989). **Education And Music**. Newyork: Oxford University Press.
- FİLARMONİ Sanat Dergisi. (Kasım 1997). Sayı:146. Ajans-Türk Basım Yayın.

FİLARMONİ Sanat Dergisi. (Mart 1996). Sayı:138. Ajans-Türk Basım Yayın.

FİLARMONİ Sanat Dergisi. (Ocak 1996). Sayı:137. Ajans-Türk Basım Yayın.

FİLARMONİ Sanat Dergisi. (Eylül 1997). Sayı:145. Ajans-Türk Basım Yayın.

FİLARMONİ Sanat Dergisi. (Kasım 1998). Sayı:150. Ajans-Türk Basım Yayın.

İLKOKUL PROGRAMI. (1936). Milli Eğitim Yayınevi.

MEB. (2002). **Öğretmen Yeterlikleri**. Ankara. MEB Basımevi.

NURİKADIOĞLU, Recai Hayri.(2000). **İlköğretim Okullarında Müzik dersinde Karşılaşılan Sorunlar**. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

TANRIVERDİ, Belgin.(2001). **Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Yöneticilerin Yönetim Uygulamalarının Çağdaş Yönetim Yaklaşımları Açısından Değerlendirilmesi**. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

UÇAN, Ali. (1994). **Müzik Eğitimi**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, Ali. (1996). **İnsan ve Müzik**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, Ali. (1989). **Türkiye’de Cumhuriyetin ilk Altmış Yılında Müzik Eğitimi**. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.S.5.

VARIŞ, Fatma. (1988). **Eğitim Bilimine Giriş**. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

YÖNETKEN, Halil B. (1952). **Müzik Öğretimi ve Öğretim Metodları**. İstanbul:

Milli Eğitim Basımevi.

<<http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/muzik.doc>>(2007, Şubat 20).

<<http://www.tuik.com.tr/güneydoğu> (2007, Mayıs 18).